

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ
ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Της Διαρκούς Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Συσκευασίες και εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων. Ίδρυση Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και άλλων προϊόντων» (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.)

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Η Διαρκής Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων συνήλθε στις 11, 12 και 17 Ιουλίου 2001 σε 3 συνεδριάσεις, που διήρκεσαν περίπου 8 ώρες, υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. Ιωάννη Θωμόπουλου, με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Συσκευασίες και εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων. Ίδρυση Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και άλλων προϊόντων» (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.).

Στις συνεδριάσεις παρέστη ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων κ. Ηλίας Ευθυμίουπουλος, καθώς και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Κατά τη δεύτερη συνεδρίαση της Επιτροπής προσήλθαν και εξέθεσαν τις απόψεις τους επί του νομοσχεδίου, σύμφωνα με το άρθρο 38 παρ.2 του Κανονισμού της Βουλής, ως εκπρόσωποι των αντίστοιχων φορέων, οι κ.κ. Λουκάς Κόμης και Ιωάννης Ραζής, πρόεδρος και διευθυντής έργων αντίστοιχα, της Ελληνικής Εταιρείας Ανάκτησης και Ανακύκλωσης, εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.), Θεμιστοκλής Λέκκας, πρύτανης του Πανεπιστημίου Αιγαίου και Μαρία Λοιζίδου, καθηγήτρια του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (Ε.Μ.Π.).

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης του νομοσχεδίου το λόγο έλαβαν ο Εισηγητής της Πλειοψηφίας κ.Νικόλαος Ζαμπουνίδης, ο Εισηγητής της Μειοψηφίας κ. Αντώνιος Μπέζας, ο Ειδικός Αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Σταύρος Σκοπελίτης, η Ειδική Αγορήτρια του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κυρία Ασημίνα Ξηροτύρη – Αικατερινάρη και οι Βουλευτές κ.κ. Ελισάβετ Παπαδημητρίου, Ευγένιος Χαϊτίδης, Ιωάννης Γιαννακόπουλος, Ροδούλα Ζήση, Αριστοτέλης Παυλίδης και Βασίλειος Κεδίκογλου.

Ο Εισηγητής της Πλειοψηφίας κ. Νικόλαος Ζαμπουνίδης, μεταξύ άλλων, είπε:

«Το συζητούμενο νομοσχέδιο, ακολουθώντας το κοινοτικό κεκτημένο και τη νομοθετική εμπειρία από άλλες χώρες, όπως η Γερμανία, η Αυστρία, η Μ. Βρετανία και η Γαλλία, συντίθεται από 5 ενότητες – κεφάλαια. Το πρώτο κεφάλαιο περιλαμβάνει τους ορισμούς βασικών εννοιών, το πεδίο εφαρμογής του νόμου. Το δεύτερο κεφάλαιο περιλαμβάνει την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών, το τρίτο κεφάλαιο την εναλλακτική διαχείριση άλλων προϊόντων, ενώ το τέταρτο κεφάλαιο περιλαμβάνει διατάξεις, οι οποίες αφορούν στα συστήματα πληροφορικής και στις κυρώσεις. Τέλος, το πέμπτο κεφάλαιο αφορά στη δημιουργία Εθνικού Οργανισμού

Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και άλλων προϊόντων.

Το σχέδιο νόμου διέπεται από μια βασική διαπίστωση: Ότι μια ορθολογική πολιτική για τα απόβλητα στοχεύει πρωταρχικά στην πρόληψη, στην ένταξη, δηλαδή, οποιουδήποτε προβλήματος σχετικά με τα απόβλητα ήδη στη φάση της παραγωγής, ώστε να υποβοηθείται η προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης. Άρα, η επιβάρυνση του περιβάλλοντος, σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», πρέπει να προσδιορίζεται από το στάδιο εξαγωγής πρωτογενών πρώτων υλών, την επεξεργασία, τη μεταποίηση, τη μεταφορά, τη χρήση και τη διαχείριση ως αποβλήτων. Η πρόληψη θωρακίζεται με την προώθηση καθαρών τεχνολογιών, ανακυκλώσιμων και επαναχρησιμοποιήσιμων προϊόντων και τη μείωση του όγκου, του βάρους και της χρήσης υλικών και της αναλογίας επικίνδυνων υλικών στα απόβλητά τους.

Ορισμένες διατάξεις αναφέρονται στις συσκευασίες και στα απόβλητα των συσκευασιών. Υιοθετείται, δηλαδή, ένα πλαίσιο μέτρων που αποβλέπει στην υλοποίηση της αρχής της πρόληψης, με προγράμματα που θα εξειδικεύουν τους στόχους και τις γενικές κατευθύνσεις του νόμου. Ταυτόχρονα, προβλέπεται η χορήγηση πιστοποιητικού, με το οποίο θα βεβαιώνεται σε τακτά διαστήματα η αποτελεσματικότητα της μεθόδου εναλλακτικής διαχείρισης και η συμβατότητά της με τους στόχους του νόμου. Στις περιπτώσεις που η δημιουργία αποβλήτων δεν μπορεί να αποφεύγεται, θα πρέπει αυτά να επαναχρησιμοποιούνται ή να υποβάλλονται σε διαδικασίες ανακύκλωσης, ανάκτησης υλικών ή ενέργειας.

Αναφέρεται, ακόμη, ότι η συμμετοχή των τελικών χρηστών και καταναλωτών στην αλυσίδα διαχείρισης των αποβλήτων αποβαίνει ιδιαίτερα σημαντική, εφόσον η ανακύκλωση και η ανάκτηση υλικών συνεπάγεται το διαχωρισμό των αποβλήτων στην πηγή. Η βιομηχανία παίζει κεντρικό ρόλο στην ανακύκλωση – ανάκτηση υλικών και βεβαίως, μαζί με τους εμπλεκόμενους φορείς, πρέπει να αναλάβει τις ευθύνες της. Πρέπει να στηρίζεται σε σύγχρονες μεθόδους και τεχνολογίες, ώστε να επιτυγχάνεται η οικονομικά αποδοτική επεξεργασία των υλικών. Τα προϊόντα-υλικά, τα οποία προέρχονται από ανακυκλωμένα υλικά, πρέπει να πείθουν την αγορά ότι πληρούν τα ίδια πρότυπα υγείας και ασφάλειας, όπως τα «νέα» προϊόντα.

Επειδή το περιβάλλον έχει μεγάλη αξία ως έννομο αγαθό για την κοινωνική ζωή και η πρόληψη αποτελεί βασική αρχή, στο νομοσχέδιο προβλέπεται ένα πλέγμα κυρώσεων ποινικών, αστικών και διοικητικών. Και αυτό κρίνεται αναγκαίο, γιατί αυτός που υποβαθμίζει το περιβάλλον αναιρεί θεμελιώδεις προϋποθέσεις επιβίωσης του ανθρώπου. Ταυτόχρονα, δίνεται η δυνατότητα από το νόμο της χρήσης οικονομικών μέσων για μια εφαρμόσιμη πολιτική, σύμφωνα με τις αρχές εναλλακτικής διαχείρισης των αποβλήτων. Η εμπειρία λέγει ότι τα οικονομικά μέσα, όπως κίνητρα, φορολογικά μέτρα, συστήματα εγγυοδοσίας κ.λπ., μπορούν να αποβούν χρήσιμα εργαλεία.

Η πολιτεία, εκτιμώντας και αξιολογώντας τα νέα δεδομένα και προκειμένου να ανταποκριθεί πληρέστερα και πιο ολοκληρωμένα στις νέες κατευθύνσεις της πολιτικής διαχείρισης των αποβλήτων, προβαίνει στην υιοθέτηση ενός νομοθετικού πλαισίου με άξονα την αρχή της πρόληψης. Την ευθύνη την έχει το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., το οποίο χαράσσει και εκφράζει εθνικά την περιβαλλοντική πολι-

τική. Γι' αυτό η σύσταση ενός νέου οργάνου με τη μορφή νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, στο οποίο ανατίθεται η ευθύνη των εισιγγήσεων για τη χάραξη της πολιτικής εναλλακτικής διαχείρισης, κρίθηκε αναγκαία. Οι δαπάνες που προκύπτουν επί του κρατικού προϋπολογισμού είναι περίπου 150 εκατ. δραχμές για τη λειτουργία του νομικού προσώπου και ενδεχόμενη δαπάνη μπορεί να προκύψει στους προϋπολογισμούς των οικείων ΟΤΑ Α' βαθμού.

Η προστασία του περιβάλλοντος είναι υπόθεση κάθε πολίτη και η επιτυχία εφαρμογής αυτού του νομοσχεδίου εξαρτάται από την ευαισθητοποίηση, αλλά και από τη συμμετοχή των καταναλωτών και των τελικών χρηστών. Οι πληροφορημένοι και ενεργοί πολίτες είναι ο κινητήριος μοχλός, για να επιτευχθούν οι στόχοι αυτού του νομοσχεδίου.»

Ο Εισηγητής της Μειοψηφίας κ. Αντώνιος Μπέζας, μεταξύ άλλων, είπε:

«Η διαχείριση των απορριμμάτων αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που απασχολούν την ελληνική κοινωνία και δυστυχώς, δεν έχουν δημιουργηθεί οι μηχανισμοί και οι κατάλληλες προϋποθέσεις για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Η κυριότερη αιτία αυτής της δυσμενούς για τη χώρα μας κατάστασης είναι η έλλειψη ολοκληρωμένου σχεδιασμού διαχείρισης των απορριμμάτων για όλες τις μορφές και για όλα τα στάδια διατήρησης των απορριμμάτων. Το βασικότερο στοιχείο αντιμετώπισης του προβλήματος είναι ο σχεδιασμός αυτής της διαχείρισης, ο οποίος έχει πολλαπλά επίπεδα εφαρμογής, είναι τοπικός, είναι εθνικός, είναι περιφερειακός. Καθένα από αυτά τα επίπεδα διέπεται από διαφορετικούς κανόνες και υποχρεώσεις και επιπλέον, είναι ένα δύσκολο και πολύπλοκο ζήτημα, που απαιτεί ενασχόληση επιστημονικής ομάδας και εμπειρών στελεχών.

Οι δύο κοινές υπουργικές αποφάσεις, 113944/1997 και 14312/13012/2000, που αποτελούν για το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. ολοκληρωμένο εθνικό σχεδιασμό, κατά τη γνώμη μας, δεν συνιστούν κάτι τέτοιο για όλα τα στάδια και όλες τις μορφές διαχείρισης των απορριμμάτων, η δε Ε.Ε., στην οποία υποβλήθηκε η τελευταία κοινή υπουργική απόφαση, υπό τη μορφή έγκρισης εθνικού σχεδιασμού διαχείρισης των απορριμμάτων, δηλώνει ότι αυτός ο εθνικός σχεδιασμός βρίσκεται ακόμη σε ανάλυση από την Ε.Ε.

Τα αποτελέσματα της εφαρμογής αυτού του ελλιπούς σχεδιασμού, το έλλειμμα του οποίου μεγαλώνει συνεχώς, παρά τις αντίθετες διακηρύξεις του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., είναι πολλαπλά. Ενδεικτικά, μπορούμε να αναφέρουμε ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., το 50% περίπου των απορριμμάτων που παράγονται διατίθενται σε χώρους ανεξέλεγκτους ή ημιελεγχόμενους, που βλάπτουν σοβαρά το περιβάλλον και την υγεία. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., στη χώρα μας παράγονται 4 εκατ. τόνοι οικιακών αποβλήτων, 450.000 τόνοι επικίνδυνων αποβλήτων και 15.000 τόνοι μολυσματικών αποβλήτων. Έχουν εγκριθεί σχεδιασμοί σε 20 περίπου νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, ενώ στους υπόλοιπους νομούς δεν έχουν ακόμα ανατεθεί σχεδιασμοί. Το σημαντικότερο είναι ότι για την περιφέρεια της Αττικής, όπου παράγεται περίπου το 40% των απορριμμάτων που υπάρχουν ετησίως στη χώρα μας, δεν υπάρχει σχεδιασμός, ενώ το συνολικό πρόγραμμα κατασκευής χώρων υγειονομικής ταφής δεν προχωρά, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος απώλειας χρηματοδοτήσεων.

Χαός επικρατεί σε σχέση με τη διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων. Η διαχείρισή τους περιορίζεται στην εναπόθεση στους χώρους όπου παράγονται. Στην Ελλάδα δεν υπάρχει ακόμα κατάλληλη υποδομή για την ολοκληρωμένη διαχείριση των επικίνδυνων βιομηχανικών αποβλήτων που προέρχονται από βυρσοδεψία κ.λπ. ούτε ειδικών αποβλήτων, όπως είναι τα απόβλητα των ελαιотριβείων.

Κλασικό παράδειγμα της μη ύπαρξης και της κακής εφαρμογής του εθνικού σχεδιασμού αποτελεί και η διαχείριση των αποβλήτων που περιλαμβάνει την ανακύκλωση, τη λιπασματοποίηση, την ανάκτηση ενέργειας κ.ά. Η ανακύκλωση προϋποθέτει ένα ακριβές θεσμικό πλαίσιο και μπορεί να ωφελήσει, τόσο στη μείωση του όγκου των απορριμμάτων, όσο και στην ανάκτηση της ενέργειας.

Τα τελευταία χρόνια, στη χώρα μας εφαρμόζονται κάποια προγράμματα ανακύκλωσης, με έμφαση στα υλικά συσκευασίας. Στα προγράμματα αυτά έχουν πρωτοστατήσει κυρίως ιδιωτικοί φορείς, καθώς και φορείς των Ο.Τ.Α., αλλά βρίσκονται σε βρεφική ηλικία, συγκριτικά με τα προγράμματα άλλων χωρών της Ε.Ε. και των ΗΠΑ. Δεν αποτελούν ολοκληρωμένο πρόγραμμα ανάκτησης και ανακύκλωσης και αναφέρονται μόνο σε περιορισμένα υλικά. Έχουν χαμηλή απόδοση και αξιοπιστία, πολύ υψηλό κόστος και μειωμένη αποτελεσματικότητα. Έχουν αξιοποιηθεί ελάχιστοι πόροι από το Β' Κ.Π.Σ. και είμαστε πολύ πίσω, σε σχέση με την ευρωπαϊκή πραγματικότητα.

Ένα από τα σημαντικά προβλήματα σε σχέση με τη διαχείριση των απορριμμάτων στη χώρα μας είναι ότι δεν έχουμε σαφή αριθμητικά στοιχεία, γι' αυτό εξάλλου το συζητούμενο σχέδιο νόμου προβλέπει τη δημιουργία ενός συστήματος πληροφόρησης και βάσεων δεδομένων για τη συσκευασία και τα απόβλητα που προέρχονται από τη συσκευασία.

Οι ρυθμίσεις του συζητούμενου νομοσχεδίου αποτελούν, κατά βάση, εναρμόνιση με τις διατάξεις της Οδηγίας 94/62/Ε.Κ., που αναφέρεται στις συσκευασίες και στα απόβλητα των συσκευασιών. Με αυτήν την Οδηγία επιχειρήθηκε η εφαρμογή ενός γενικού πλαισίου διαχείρισης των συσκευασιών και ο καθορισμός κάποιων γενικών στόχων πρόληψης και αξιοποίησης των συσκευασιών και των απορριμμάτων που προέρχονται από αυτές.

Η συγκεκριμένη Οδηγία έπρεπε να είχε ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο έως τις 30.6.1996. Στις 7.4.2000 η Επιτροπή προσέφυγε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο εναντίον της Ελλάδας για παράλειψη συμμόρφωσης προς τη συγκεκριμένη Οδηγία και το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., 5 χρόνια μετά την τελευταία ημερομηνία συμμόρφωσης, εσάγει αυτό το νομοσχέδιο στη Βουλή, επιχειρώντας την εναρμόνιση με την παραπάνω Οδηγία την τελευταία στιγμή, σε μια εποχή που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτίθεται να υποβάλει επισήμως στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρόταση αναθεώρησης της συγκεκριμένης Οδηγίας.

Επιπλέον, το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. εισάγει προς συζήτηση το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, χωρίς να έχει προηγηθεί έρευνα σε εθνικό επίπεδο ενός σχεδίου διαχείρισης συσκευασιών και απορριμμάτων συσκευασίας και, το κυριότερο, χωρίς να έχει συνταχθεί τεχνικοοικονομική μελέτη για το σχεδιασμό και την εφαρμογή των προγραμμάτων και των συστημάτων διαχείρισης των συσκευασιών και των αποβλήτων τους.

Τα συστήματα διαχείρισης πρέπει να ελέγχονται με

αναλύσεις «κόστους – οφέλους», ανάλογα με τις τοπικές και χρονικές συνθήκες, αρχή που δεν περιέχεται στο συζητούμενο νομοσχέδιο.

Εάν είχε ληφθεί υπόψη το κριτήριο «κόστος –όφελος», θα είχε μειωθεί το κόστος που επιβάλλεται υπέρ των παραγωγών και εις βάρος των χρηστών - γιατί θα υπάρξει ένα αυξημένο κόστος, εις βάρος του τελικού αποδέκτη, δηλαδή, του χρήστη. Αυτό το κόστος θα προκύψει από τα αυξημένα ανταποδοτικά τέλη των Ο.Τ.Α. για τη διαχείριση των απορριμμάτων, από τα κόστη τελών συμμετοχής των επιχειρήσεων με επιβάρυνση στο τελικό προϊόν, από το κόστος εγγυοδοσίας των τόκων, από το κόστος του νέου Οργανισμού Διαχείρισης και το κόστος επιδότησης του αναπτυξιακού νόμου. Το συνολικό αυτό κόστος δεν έχει υπολογιστεί, όπως επίσης και η επιβάρυνση του τιμαρίθμου από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.. Το κόστος αυτό θα αυξηθεί επιπλέον από τη διαχείριση του συστήματος λόγω του συντελεστή κλίμακας. Στην επαρχία, δηλαδή, θα υπάρχει μεγαλύτερο κόστος λόγω της μεταφοράς. Το πρόβλημα οικονομίας κλίμακας ευνοεί τα μεγάλα αστικά κέντρα, αλλά επιβαρύνει στην περιφέρεια.

Το νομοσχέδιο επιδιώκει τη συνεργασία των ιδιωτικών επιχειρήσεων με τους Ο.Τ.Α. για την εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων και παρέχει τη δυνατότητα να υπάρχουν προγραμματικές συμβάσεις δετούς διάρκειας, χωρίς, όμως, να αναλύονται τα κριτήρια και το περιεχόμενο των συμβάσεων που θα πρέπει να καταρτίζονται μεταξύ των Ο.Τ.Α. και των διαχειριστών των συσκευασιών. Επίσης, δεν υπάρχει σαφήνεια σχετικά με το μέλλον των μονάδων ανακύκλωσης των μεγάλων αστικών κέντρων και δεν προβλέπεται δυνατότητα δευτεροβάθμιας κρίσης από το Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. στην περίπτωση αδυναμίας συνεννόησης στις συμβάσεις μεταξύ των Ο.Τ.Α. και των διαχειριστών.

Η προχειρότητα της σύνταξης και η μη ολοκληρωμένη αντιμετώπιση του ζητήματος της εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών αποδεικνύεται και από άλλες ρυθμίσεις. Για παράδειγμα, στο άρθρο 21 προβλέπεται η παροχή κινήτρων σύμφωνα με τον αναπτυξιακό νόμο. Τα περιβαλλοντικά κίνητρα, όμως, του αναπτυξιακού νόμου δεν πέτυχαν την εισαγωγή αντιρρυπαντικής τεχνολογίας στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και επομένως, θα είναι προβληματική και η συνεισφορά τους στο συγκεκριμένο θέμα για την ανάκτηση υλικών συσκευασίας μέσω αυτών των κινήτρων, γιατί τα κίνητρα δεν επαρκούν.

Επίσης, τίποτα δεν διασφαλίζει την εφαρμογή των διατάξεων για την επιβολή των κυρώσεων. Η εξειδίκευση αφορά σε ποσά που, λόγω του μεγέθους τους, θα λειτουργήσουν υπέρ των προστίμων και όχι υπέρ της τήρησης των υποχρεώσεων.

Το κυριότερο, όμως, πρόβλημα του νομοσχεδίου είναι ότι αποτελεί έναν πανδέκτη εξουσιοδοτήσεων. Βασικά στοιχεία της λειτουργικότητας του όλου συστήματος παραπέμπονται να ρυθμιστούν με υπουργικές αποφάσεις. Θυμίζει, λοιπόν, το ν. 1650/ 1986, που έμεινε πρακτικά ανενεργός, αφού δεν εκδόθηκαν τα προεδρικά διατάγματα και οι υπουργικές αποφάσεις που προβλέπονταν.

Μεγάλο ζήτημα υπάρχει και με τη δημιουργία του νέου φορέα, του Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών. Είναι χαρακτηριστικό, ότι όλη η δομή αυτού του Οργανισμού παραπέμπεται σε εξουσιο-

δοτήσεις. Τα όργανα διοίκησης και οι αρμοδιότητές του καθορίζονται με προεδρικά διατάγματα, ο εσωτερικός Οργανισμός, που προβλέπει την οργάνωση των υπηρεσιών, τις αρμοδιότητες κ.λπ., η διαδικασία μεταφοράς του προσωπικού και οι αποδοχές του γενικού διευθυντή παραπέμπονται, επίσης, σε προεδρικά διατάγματα, ο δε οικονομικός Κανονισμός αυτού του φορέα θα γίνει με κοινή υπουργική απόφαση. Η πλήρης, βέβαια, απαξίωση αυτού του Οργανισμού και η μετάθεσή του στο απώτερο μέλλον προκύπτει από το γεγονός ότι στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου προβλέπεται ότι, μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Οργανισμού, οι αρμοδιότητές του θα ασκούνται από ένα γραφείο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος του Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., το οποίο βαπτίζεται «Γραφείο Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και άλλων Προϊόντων». Γεννάται, λοιπόν, εύλογα το ερώτημα, μήπως το ίδιο το Υπουργείο δεν θέλει στην ουσία τη λειτουργία αυτού του Οργανισμού, έτσι ώστε να παραπεμφθούν στο μέλλον οι διαδικασίες επιβολής προστίμων και η αντιμετώπιση όλων των δυσχερειών, οι οποίες θα υπάρξουν στην κυκλοφορία των προϊόντων με τη λειτουργία αυτών των συστημάτων διαχείρισης. Ως Νέα Δημοκρατία, είμαστε γενικά αντίθετοι στη δημιουργία τέτοιων οργανισμών, μέσα από διαδικασίες εν λευκώ εξουσιοδοτήσεων, με υπουργικές αποφάσεις και προεδρικά διατάγματα. Θα έπρεπε ο Οργανισμός αυτός να περιγράφεται πλήρως και σαφώς στο σχέδιο νόμου.

Επειδή η συγκεκριμένη νομοθεσία αποτελεί εναρμόνιση με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, η Νέα Δημοκρατία ψηφίζει επί της αρχής το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, με όλες τις παρατηρήσεις και τις επισημάνσεις που προαναφέρθηκαν.»

Ο Ειδικός Αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Σταύρος Σκοπελίτης, μεταξύ άλλων, είπε:

«Αναμφισβήτητα πρέπει να ληφθούν μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος από τη ρύπανση που προκαλούν τα διάφορα απόβλητα, οι συσκευασίες κ.λπ.. Συμφωνούμε ότι τα μέτρα αυτά πρέπει να αρχίζουν από την πρόληψη της δημιουργίας αυτών των αποβλήτων, να συνεχίζεται η προώθηση, η επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση και τέλος, να γίνεται και άλλη μορφή αξιοποίησής τους. Συμφωνούμε, λοιπόν, σε πολλά σημεία.

Διαφωνούμε όμως - και είναι καθοριστικό - στο ότι με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο η Κυβέρνηση θέλει να αφαιρέσει την αρμοδιότητα της διαχείρισης των αποβλήτων από την τοπική αυτοδιοίκηση.

Ο ν. 1650/86 έδινε την αρμοδιότητα αυτή στην τοπική αυτοδιοίκηση, ενώ αυτό τώρα καταργείται. Αντικαθίσταται από ένα πανελλαδικής εμβέλειας νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Εθνικός Οργανισμός Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και άλλων Προϊόντων». Δεν μπορούμε να καταλάβουμε γιατί γίνεται αυτό και η μόνη απάντηση που μπορούμε να δώσουμε είναι ότι η Κυβέρνηση θέλει να ανοίξει το δρόμο στο ιδιωτικό κεφάλαιο και σ' αυτόν τον τομέα. Αυτό γίνεται και με έναν αποκάλυπτο τρόπο, αφού, ενώ χρηματοδοτούνται με κίνητρα οι ιδιώτες διαχειριστές συσκευασιών και άλλων προϊόντων, δεν γίνεται το ίδιο με την αυτοδιοίκηση. Χρησιμοποιείται, επίσης, ως κίνητρο για τη δραστηριοποίηση ιδιωτών σε αυτόν τον τομέα το ειδικό τέλος που επιβάλλεται στις επιχειρήσεις υπέρ των Ο.Τ.Α., προκειμένου να διαχειριστούν αυτοί τα ειδικά απόβλητα. Με το νομοσχέδιο αυτό το ειδικό τέλος θα διοχετεύεται

στον παραπάνω Οργανισμό και μέσω του Οργανισμού θα κατευθύνεται στους ιδιώτες επιχειρηματίες που θα δραστηριοποιηθούν σε αυτόν τον τομέα.

Ένα άλλο στοιχείο που αφορά τη διαχείριση των οικιακών απορριμμάτων είναι ότι, ενώ το κόστος διαχείρισης αυτών των απορριμμάτων γίνεται καθημερινά και πιο δυσβάστακτο για τους δημότες, μέσα από το νομοσχέδιο γίνεται μια ανακατανομή πόρων υπέρ των άλλων ρυπαντών, για να μπει τελικά σε αυτό το κύκλωμα το ιδιωτικό κεφάλαιο.

Θέλω να επισημάνω ακόμη ότι με τη δημιουργία αυτού του Οργανισμού και με τη δυνατότητα που του δίνεται να παρεμβαίνει σε πανελλαδική κλίμακα, χορηγώντας τις σχετικές εγκρίσεις συστημάτων ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης σε όλα τα γεωγραφικά διαμερίσματα, μπαίνουν στο περιθώριο οι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Επίσης, στη 17μελή Επιτροπή Παρακολούθησης της Εναλλακτικής Διαχείρισης, που συστήνεται με το νομοσχέδιο αυτό, η τοπική αυτοδιοίκηση εκπροσωπείται μόνο με δύο μέλη, ο ιδιωτικός τομέας, όμως, εκπροσωπείται με επτά μέλη, τα υπουργεία εκπροσωπούνται με έξι μέλη και οι φορείς κοινής γνώμης με δύο μέλη. Αυτό αποτελεί ένα άλλο αποδεικτικό στοιχείο της κατεύθυνσης που χαράζεται μέσα από τη δημιουργία αυτού του Οργανισμού και της οικονομικότερης προοπτικής που δίνεται στον τομέα της διαχείρισης αποβλήτων. Εμείς πιστεύουμε ότι είναι μια προοπτική που ανοίγει το δρόμο για να περάσει ο τομέας αυτός στο ιδιωτικό κεφάλαιο.

Σε αρκετά σημεία συμφωνούμε με το νομοσχέδιο. Θα ήθελα, όμως, να τονίσω ότι η ανάγκη να παρθούν μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος είναι ζωτική. Πρέπει να εκφράζεται όχι μόνο με λόγια, αλλά και με συγκεκριμένα έργα και πράξεις. Όμως, σε καμία περίπτωση δε συμφωνούμε, στο όνομα της προστασίας του περιβάλλοντος, να μετατρέψουμε τον τομέα αυτό σε πηγή άντλησης χρημάτων για το ιδιωτικό κεφάλαιο. Για μας τον αποκλειστικό, κυρίαρχο και πρώτο λόγο στην κατεύθυνση αυτή, δηλαδή, στη διαχείριση των αποβλήτων και άλλων προϊόντων, πρέπει να τον έχει η τοπική αυτοδιοίκηση. Η δε δημιουργία του Οργανισμού, εφόσον κρίνεται αναγκαία, έπρεπε να κινείται στην κατεύθυνση της ενίσχυσης όλων των προσπαθειών που πρέπει να κάνουν οι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης και όχι να υποκαθιστά και να υποβαθμίζει την προσφορά και την παρέμβαση των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Γι' αυτόν τον κυρίαρχο λόγο, ενώ συμφωνούμε σε αρκετά σημεία του νομοσχεδίου, δεν μπορούμε να ψηφίσουμε επί της αρχής το νομοσχέδιο.»

Ο Ειδική Αγορήτρια του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κυρία Ασημίνα Ξηροτύρη - Αικατερινάκη, μεταξύ άλλων, είπε:

«Όλοι γνωρίζουμε ότι η επιβάρυνση του περιβάλλοντος, ο υπερκαταναλωτισμός και ο τρόπος με τον οποίο ρυθμίζει σήμερα τα θέματα η αγορά δημιουργούν τεράστια προβλήματα και στη διατροφική μας αλυσίδα, καθώς με τον όγκο και την ποιότητα των συσκευασιών, των απορριμμάτων και όλων αυτών των υλικών επιβαρύνεται το περιβάλλον.

Το νομοσχέδιο που συζητούμε αποσκοπεί στην εναρμόνιση της νομοθεσίας μας με Οδηγία της Ε.Ε., η οποία εκδόθηκε το 1994. Εμείς εκτιμούμε το γεγονός ότι επιτέλους έρχεται στη Βουλή ένας νόμος που θέτει επί τάπητος ένα τόσο μεγάλης σημασίας περιβαλλοντικό θέ-

μα. Όμως, πρέπει να δούμε σημαντικά στοιχεία, τα οποία συνδέονται με την καθυστέρηση κατάθεσης του σχετικού νομοσχεδίου και τα οποία έχουν τις επιπτώσεις τους και από εδώ και πέρα επιμηκύνουν ακόμα το χρόνο της λειτουργίας και της σύστασης των απαραίτητων οργάνων, που επιβάλλει η εφαρμογή αυτής της Οδηγίας.

Είναι γνωστό ότι η εναρμόνιση της Οδηγίας έπρεπε να γίνει πριν τρία χρόνια, δηλαδή από το 1997, που είχε δημοσιευθεί. Πάρα πολλές χώρες εναρμονίσθηκαν από τότε. Εμείς, ως συνήθως, ζητήσαμε τη γνωστή παράταση της πενταετίας. Τελικά, το νομοσχέδιο κατατέθηκε και μετά τη λήξη της προθεσμίας της παράτασης. Όλα αυτά, που συμβαίνουν σε εμάς, συμβαίνουν επειδή είναι αναποτελεσματική η διοίκηση ή εξαιτίας μεμονωμένων υπηρεσίων; Γνωρίζω ότι το νομοσχέδιο αυτό είχε έλθει στη Βουλή παλαιότερα και γύρισε πίσω. Δηλαδή, υπήρχαν ατέλειες ή άλλα προβλήματα σοβαρά με τους διαχειριστές, με την επιβολή κυρώσεων και προστίμων ή με την ίδρυση νέων οργανισμών και νέων οργάνων που θα χειρισθούν αυτά τα πράγματα;

Τώρα εισάγεται για συζήτηση στο θερινό Τμήμα. Οι περισσότεροι ενδεχομένως νομίζουν ότι είναι μια εναρμόνιση με την κοινοτική Οδηγία, όμως, πρόκειται για ένα πολύ σοβαρό θέμα και θα έπρεπε να συζητηθεί στην Ολομέλεια, για να δοθεί σε όλους η δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις και τις θέσεις τους, ώστε να υπάρξει καλύτερη επεξεργασία. Εμείς θέλουμε να πιστεύουμε ότι, έστω και αργά, θα προσπαθήσουμε να εφαρμόσουμε αυτόν το νόμο, διότι τα δύσκολα είναι στην εφαρμογή. Εάν, λοιπόν, η Κυβέρνηση είχε μια δυσκολία να φέρει αυτό το νομοσχέδιο, η δυσκολία είναι ακόμη μεγαλύτερη στο να ολοκληρώσει το θεσμικό του πλαίσιο, δηλαδή να εκδώσει τη μεγάλη σειρά υπουργικών αποφάσεων και προεδρικών διαταγμάτων και στο τέλος να κάνει τον έλεγχο και τη σύσταση των προβλεπόμενων οργανισμών.

Σε πολλά σημεία της εισηγητικής έκθεσης, αλλά και στο νομοσχέδιο, υπάρχει η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει». Είναι μια αρχή, που εμείς λέγαμε παλιά και λέμε και τώρα ότι πρέπει να λειτουργεί. Αλλά αυτή η αρχή θα πρέπει να λειτουργεί στις περιπτώσεις ατυχήματος ή αμέλειας. Δεν μπορεί να γίνεται η βασική αρχή, να μην υπάρχουν άλλες ή να αποδυναμώνονται κάποιες άλλες. Για παράδειγμα, οι ΗΠΑ διακηρύσσουν συνεχώς ότι έχουν λεφτά και μπορούν να αγοράσουν τον αέρα, δηλαδή, λένε «εμείς μπορούμε να πληρώνουμε τα πάντα και να ρυπαίνονται τα πάντα». Μπορεί και στη χώρα μας μια μεγάλη βιομηχανία να έχει όφελος να πληρώσει το πρόστιμο για τη ρύπανση, αντί να αλλάξει την τεχνολογία καθαρισμού και φίλτρων. Η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» δεν μπορεί να επεκταθεί σε όλες τις περιπτώσεις και γι' αυτό το θέμα των κυρώσεων και των προστίμων θα πρέπει να είναι το κυρίαρχο. Όμως, στο νομοσχέδιο οι τιμές των προστίμων που τίθενται είναι ιδιαίτερα χαμηλές. Θα πρέπει να είναι υψηλότερες και οι μηχανισμοί ελέγχου και επιβολής αυτών των προστίμων να είναι αυστηρότεροι, η δε διαδικασία επιβολής των προστίμων πρέπει να είναι διαφανής, πλήρως περιγραφόμενη και οριοθετημένη από το νόμο, ούτως ώστε να μη φθάσουμε στο σημείο να καταστούν ανεφάρμοστες αυτές οι διατάξεις.

Στο νομοσχέδιο προβλέπεται η χρηματοδότηση προγραμμάτων που θα προωθούν την περιβαλλοντική συνείδηση μέσα από την περιβαλλοντική παιδεία. Όμως, μέσα

από μεμονωμένες κινήσεις δεν μπορεί να επιτευχθεί κάτι τέτοιο. Το θέμα είναι ιδιαίτερα πολύπλοκο και χρειάζεται να αποκτήσουν οι πολίτες συνείδηση, στη δημιουργία δε αυτής της συνείδησης θα παίξει ρόλο η περιβαλλοντική εκπαίδευση, η οποία δεν είναι μόνο θέμα προγραμμάτων, αλλά είναι υποχρέωση του κράτους και πρέπει να γίνεται μέσα από τα σχολεία και στις τρεις βαθμίδες εκπαίδευσης. Στη χώρα μας έχουμε καθυστερήσει να ξεκινήσουμε επί της ουσίας αυτήν την περιβαλλοντική εκπαίδευση, ενώ η παγκοσμιοποιημένη κοινωνία μας βομβαρδίζει με τα εντελώς αντίθετα πράγματα απ' αυτά που θέλουμε να μάθουμε στους νέους ανθρώπους.

Ένα άλλο πρόβλημα είναι ποιος θα πληρώσει το φόρο, όταν κάποια συσκευασία δε συμφωνεί με τις οδηγίες. Για παράδειγμα, στην Ελλάδα μπορεί δύσκολα κανείς να βρει αποδομήσιμα υλικά για πλαστικές σακούλες, διότι δεν υπάρχει πρώτη ύλη. Θα υπάρξουν κίνητρα, ώστε οι εταιρείες να παράγουν σωστές πρώτες ύλες; Το πρόστιμο ποιος θα το πληρώσει; Ο ενδιαμέσος κρίκος, ο οποίος δεν μπορεί να έχει και καμία άλλη οικονομική επιλογή; Το νομοσχέδιο θα πρέπει να προσδιορίσει τον υπόχρεο.

Όσον αφορά στον Οργανισμό που ιδρύεται, έχω να επισημάνω τα εξής: Μέχρι σήμερα, την όλη ευθύνη για τον τρόπο διαχείρισης των αποβλήτων την έχει η τοπική αυτοδιοίκηση, μια αυτοδιοίκηση που έχει σημαντικά προβλήματα σε πόρους και που καλείται να αντιμετωπίσει και άλλα προβλήματα για την ανάπτυξη του τόπου. Το νομοσχέδιο δεν αναφέρεται στους καποδιστριακούς δήμους, αλλά σε δήμους και κοινότητες. Έχουμε, λοιπόν, από τη μια πλευρά την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση με τους καποδιστριακούς δήμους, για τους οποίους η Κυβέρνηση μας υποσχέθηκε ότι είχε την πρόθεση να είναι σε θέση να δημιουργήσουν ανάπτυξη για την περιοχή τους, αλλά με τους όρους της αειφορίας, της περιβαλλοντικής προστασίας κ.λπ.. Πρέπει, επομένως, με το σχήμα που έχουν και με τον εκσυγχρονισμό που θα γίνει στο μέλλον, να ενταχθούν οι καποδιστριακοί δήμοι σ' αυτό το νομοσχέδιο. Από την άλλη πλευρά έχουμε τη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, η οποία απώλεσε μεγάλος μέρος των αρμοδιοτήτων της στο να εφαρμόζει τον πολύ καλό νόμο του 1986 για το περιβάλλον, ενώ δε λειτούργησαν ποτέ και ατόνισαν τα κλιμάκια των περιβαλλοντικών ελέγχων των νομαρχιών. Χωρίς αποκεντρωμένα συστήματα ελέγχου στις μονάδες της πρωτοβάθμιας και της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, δεν μπορούμε να συνδέσουμε έναν τόσο καλό οργανισμό με τα θέματα της εφαρμογής και των ελέγχων. Θα αντιμετωπίσουμε προβλήματα, όπως συμβαίνει με τους βιολογικούς καθαρισμούς, οι οποίοι εγκρίθηκαν στα χαρτιά, αλλά δεν ελέγχονται και δεν λειτουργούν.

Μεγάλο είναι και το έργο του Οργανισμού στο να συντάξει τους κανονισμούς και τις προδιαγραφές και να κάνει την επικύρωση και μετάφραση των οδηγιών και προδιαγραφών που υπάρχουν σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο Ε.Λ.Ο.Τ. είναι ένας οργανισμός, ο οποίος, παρόλο που είναι καλά οργανωμένος και στελεχωμένος, έχει ακόμα πολύ έργο να προσφέρει στο θέμα των προδιαγραφών. Είναι απαραίτητη η συνεργασία του με τον Οργανισμό που προβλέπεται στο νομοσχέδιο και θα πρέπει το Υπουργείο να δει γιατί δεν απέδωσε καλά, για να αποφύγει τα ίδια λάθη στο νέο Οργανισμό. Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπάρξει ένα μακρό μεταβατικό

στάδιο για να λειτουργήσει ένα γραφείο με δύο διοικητικούς υπαλλήλους και τρεις ειδικούς επιστήμονες στη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε..

Είμαστε θετικοί επί της αρχής του νομοσχεδίου, με τις επί μέρους επιφυλάξεις που διατυπώσαμε.»

Ο παριστάμενος Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων κ. Ηλίας Ευθυμίουπουλος, υποστηρίζοντας τις ρυθμίσεις του νομοσχεδίου και απαντώντας σε παρατηρήσεις μελών της Επιτροπής, μεταξύ άλλων, είπε:

«Είναι γνωστό ότι η Ελλάδα είναι μια χώρα με ιδιαιτερότητες, ως προς τη γεωμορφολογία της, το νησιωτικό της χαρακτήρα, τις απομακρυσμένες περιοχές, την έλλειψη υποδομών, πολλές φορές, στην περιφέρεια και τις αδυναμίες των Ο.Τ.Α.. Όλα αυτά είναι στοιχεία του προβλήματος τέτοια, ώστε ένα μέρος των απορριμμάτων να μην υφίσταται ακόμη ολοκληρωμένη διαχείριση. Παρ' όλα αυτά, πρέπει να σημειώσουμε ότι έχει γίνει μια εξαιρετική πρόοδος, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια και κυρίως με τις χρηματοδοτήσεις του Κ.Π.Σ.. Ήδη, στο τέλος του 2001 προβλέπεται ότι τα απορρίμματα, τα οποία θα υφίστανται ελεγχόμενη διαχείριση πάσης μορφής, θα έχουν φθάσει σε ποσοστό 67% του συνόλου. Στο τέλος του 2006, με την ολοκλήρωση του Γ' Κ.Π.Σ., το ποσοστό θα ανέλθει στο 85%.

Ο ολοκληρωμένος σχεδιασμός υπάρχει, έχει ψηφιστεί και ο σχετικός νόμος, ο οποίος ήταν ήδη έτοιμος από το 1998, αλλά χρειάστηκε κάποιες συμπληρώσεις για τα επικίνδυνα βιομηχανικά απόβλητα. Σ' αυτόν το νόμο, εκτός από χωροταξική οργάνωση του συστήματος διαχείρισης των απορριμμάτων, φαίνονται και άλλα πράγματα, τα οποία επίσης είναι εντυπωσιακά. Για παράδειγμα, φαίνονται τα ποσοστά των απορριμμάτων τα οποία υφίστανται ανακύκλωση, ανεξαρτήτως της ισχύος αυτού του νόμου που συζητάμε σήμερα. Οι στόχοι τους οποίους θέτουμε με τα καινούργια πλαίσια σε ένα μεγάλο βαθμό για κάποια υλικά έχουν επιτευχθεί, π.χ. στο χαρτί η ανακύκλωση είναι σήμερα 30%, στο αλουμίνιο είναι 36%, στο γυαλί είναι 26%. Αυτά είναι τα στοιχεία των ιδίων των κατασκευαστών, των παραγωγών και των ενώσεων των παραγωγών. Μάλιστα, αυτά τα στοιχεία που αναφέρω είναι του 1997 – 1998, πράγμα που σημαίνει ότι μπορούμε να έχουμε και μεγαλύτερα ποσοστά το 2001. Αυτό δε γίνεται μόνο μέσω των αυτόματων μηχανισμών της αγοράς. Δεν είναι κακό η αγορά να αυτοοργανώνεται και να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για τη διαχείριση των απορριμμάτων ή για την ανακύκλωση, εφόσον «βλέπει» ότι εκεί υπάρχει όφελος, τόσο για το περιβάλλον, όσο και για την ίδια την οικονομία. Σε πολλά από αυτά τα προγράμματα υπάρχουν πρωτοβουλίες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή γενικότερα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, όπως είναι ο Ενιαίος Σύνδεσμος. Ακόμη, υπάρχουν προγράμματα που γίνονται με την πρωτοβουλία των ιδίων των βιομηχανιών, υπάρχουν προγράμματα που γίνονται με πρωτοβουλίες του κράτους ή και με τη χρηματοδότηση του Κ.Π.Σ., τα οποία έχουν πιλοτικό χαρακτήρα. Σε όλα αυτά προφανώς το κράτος δεν είναι απόν, αλλά δεν μπορεί να είναι ο επιτευδών και ο τελικός φορέας υλοποίησης αυτών των προγραμμάτων. Το κράτος πρέπει να θέτει πλαίσια, στόχους, κίνητρα και πρέπει να δημιουργεί τις προϋποθέσεις. Από κει και πέρα η ευθύνη της υλοποίησης αυτών

των προγραμμάτων αφορά στους ίδιους τους παραγωγούς και τους Ο.Τ.Α.. Ήδη, έχουμε εντυπωσιακά αποτελέσματα και βιώσιμα προγράμματα. Κανένα πρόγραμμα ανακύκλωσης δεν μπορεί να ολοκληρωθεί, εάν δεν είναι βιώσιμο.

Σε σχέση με την επιβάρυνση του τιμαριθμού από την επιβολή τελών στη διαχείριση των υλικών συσκευασίας, έχω να πω τα εξής: Πράγματι, οι παραγωγοί και οι διαχειριστές των υλικών συσκευασίας, μέσα από διαπραγματεύσεις και προγραμματικές συμβάσεις, τις οποίες θα υπογράψουν με τους διαχειριστές των προγραμμάτων, θα καταλήξουν σε κάποια τέλη, τα οποία είναι στην πραγματικότητα ανταποδοτικά. Τα τέλη αυτά θα δοθούν τους Ο.Τ.Α. για την κάλυψη των ιδίων εξόδων της λειτουργίας του προγράμματος και ένα μικρό μέρος θα διοχετευθεί στον Οργανισμό, ο οποίος δημιουργείται ήδη με αυτό το νομοσχέδιο, για τα έξοδα λειτουργίας του. Ο Οργανισμός αυτός δεν λειτουργεί από τώρα, διότι υπάρχει η ανάγκη μιας μεταβατικής περιόδου, προκειμένου να μελετηθούν οι συγκεκριμένες δομές και το οργανόγραμμα λειτουργίας του. Πρέπει να δημιουργήσουμε ένα φορέα, ο οποίος θα είναι ουσιαστικός, θα έχει πραγματική δύναμη, οικονομική και διοικητική αυτοτέλεια και δεν πρέπει να στηρίζεται σε δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού.

Ένα άλλο ερώτημα που τέθηκε αφορά στο εάν πράγματι αυτός ο νόμος είναι ολοκληρωμένος, διότι παραπέμπει πολλά θέματα σε προεδρικά διατάγματα ή σε κοινές υπουργικές αποφάσεις που θα ακολουθήσουν. Πολλά από αυτά που προβλέπει η Οδηγία δεν έχουν διευκρινιστεί ούτε στο επίπεδο της Ε.Ε.. Έτσι πολλά θα αποτελέσουν αντικείμενο νέων Οδηγιών, στις οποίες θα πρέπει να συμμορφωθούμε και απορρέουν από αυτήν την Οδηγία-πλαίσιο. Επομένως, τότε θα χρειαστεί να εξειδικευθούν όλα αυτά τα θέματα που φαίνονται αόριστα ή μετέωρα. Είναι φανερό, όμως, ότι σ' αυτό το νομοσχέδιο δίνεται μια αυξημένη εξουσία στο συντονιστικό φορέα του όλου προγράμματος, ο οποίος έχει μεγάλο ρόλο να παίξει.

Για πρώτη φορά, με αφορμή την Οδηγία αυτή, τίθενται τόσο συγκεκριμένοι στόχοι που αφορούν στα υλικά συσκευασίας - και επιμένω σ' αυτά - και όχι στο σύνολο των απορριμμάτων. Αυτήν τη στιγμή τα υλικά συσκευασίας αποτελούν το 20% και πολύ σύντομα θα φθάσουμε στο 30% του συνόλου των απορριμμάτων και για πρώτη φορά τίθενται συγκεκριμένοι ποσοτικοί στόχοι με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα. Επίσης, για πρώτη φορά τίθενται τόσο συγκεκριμένοι κανόνες σε ό,τι αφορά στον τρόπο με τον οποίο θα ολοκληρωθεί αυτή η διαδικασία.

Ορίζονται η ευθύνη του παραγωγού, η σημασία του προγράμματος εναλλακτικής διαχείρισης, τα ατομικά και συλλογικά σχήματα, ο ρόλος των διαφόρων φορέων μέσα σ' αυτά τα σχήματα, είτε είναι ιδιώτες είτε είναι επιχειρήσεις είτε είναι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης. Όλοι αυτοί μπορούν να καταρτίζουν προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης, είτε ατομικά είτε συλλογικά, στα οποία θα συμμετέχουν, συμμετέχοντας βέβαια και στο σχετικό κόστος.

Θα πρέπει να υπάρχουν κανόνες σε ό,τι αφορά στην

ποιότητα των υλικών συσκευασίας, γιατί δε μπορεί οποιοδήποτε υλικό να μπαίνει σ' ένα πρόγραμμα, εάν δεν τηρεί ορισμένες προδιαγραφές. Αυτοί είναι οι κανόνες του παιχνιδιού, αυτοί είναι οι κανόνες του νέου συστήματος, από και πέρα όμως υπάρχει μια μεγάλη ποικιλία και μια μεγάλη ελευθερία σε ό,τι αφορά στα σχήματα τα οποία θα επιλεγούν, ώστε να εξυπηρετούν τις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας, αλλά κυρίως να εξυπηρετούν το κριτήριο της βιωσιμότητας.

Ο νέος φορέας που θα συσταθεί είναι υποχρεωμένος να δημιουργήσει τα πρότυπα, σε συνεργασία με τον ΕΛ.Ο.Τ., τα οποία θα αφορούν στη φύση και στα χαρακτηριστικά των συσκευασιών, ώστε αυτά να ικανοποιούν αυτό που λέμε «κριτήριο της αειφορίας». Σημαντικό στοιχείο στην όλη διαδικασία είναι η σήμανση, πράγμα που σημαίνει ότι ο παραγωγός των υλικών συσκευασίας οφείλει να δίνει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και μόνο τότε θα μπορεί να πάρει το σήμα ποιότητας ή καταλληλότητας του προϊόντος.

Τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης εφαρμόζονται και στα εισαγόμενα προϊόντα, τα οποία υποχρεούνται, επίσης, να υπακούουν στις ίδιες προδιαγραφές, όπως και τα προϊόντα που διακινούνται στην ελληνική ή στην ευρωπαϊκή αγορά.

Εκτός από την ευθύνη των διαχειριστών συσκευασίας να συμμετέχουν σε προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης, υπάρχει και ένας συμπληρωματικός ρόλος των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης. Οι Ο.Τ.Α. θα πρέπει να αναλαμβάνουν την ευθύνη για το ποσοστό των υλικών συσκευασίας που δεν είναι δυνατόν να υποστούν διαχείριση μέσω των υπολοίπων μηχανισμών. Φυσικά, με βάση το άρθρο 8 του νομοσχεδίου, η εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων είναι υποχρεωτική για τους ίδιους τους Ο.Τ.Α..

Για πρώτη φορά τίθενται ποσοτικοί στόχοι και σύμφωνα με τους στόχους αυτούς μέχρι το 2005 το 60% - 65% των υλικών συσκευασίας θα πρέπει να υφίσταται αξιοποίηση. Αυτό είναι πολύ σημαντικό, διότι έτσι μειώνεται το συνολικό κόστος διαχείρισης των απορριμμάτων. Αυτή η μείωση του συνολικού όγκου των απορριμμάτων μέσω της διαχείρισης της συσκευασίας προφανώς έχει ένα όφελος πολύ σημαντικό για την εν γένει εθνική οικονομία. Με την πρώτη φάση λειτουργίας του προγράμματος θα έχουμε μια εξοικονόμηση εθνικών πόρων, από τη μείωση και μόνο του όγκου των απορριμμάτων, της τάξεως των 2,2 δισ. δραχμών το χρόνο.

Προφανώς θα υπάρξει ένα κόστος για τον τελικό χρήστη και τον τελικό καταναλωτή. Αυτό το κόστος, όμως, είναι ανταποδοτικό, γιατί χρησιμοποιείται για τη βελτίωση του περιβάλλοντος, για τη λειτουργία των προγραμμάτων και των φορέων διαχείρισης και το τελικό όφελος για την εθνική οικονομία και την κοινωνία στο σύνολο είναι πολύ μεγαλύτερο.

Βεβαίως, προβλέπονται κυρώσεις για εκείνους που δεν θα ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις που επιβάλλει αυτό το νομοσχέδιο. Και εδώ πάλι ο ρόλος του Οργανισμού είναι σημαντικός, διότι θα εισηγείται είτε στις νομαρχίες είτε στις υπηρεσίες του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. την επιβολή κυρώσεων, προστίμων και άλλων χρηματικών ποινών,

στο βαθμό που δεν ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις του προγράμματος.

Όσον αφορά στην καθυστέρηση κατάθεσης αυτού του νομοσχεδίου, οφείλω να διευκρινίσω ότι η πρώτη σημαντική καθυστέρηση οφείλεται στην Ε.Ε.. Το νομοσχέδιο, όπως είναι γνωστό, τέθηκε υπόψη της Επιτροπής Ανταγωνισμού και εκεί καθυστέρησε έναν ολόκληρο χρόνο. Μιλώ για καθυστερήσεις και όχι για αναγκαστικές διαδικασίες, οι οποίες έχουν σχέση με τη συναίνεση, τη συμμετοχή και τη συναπόφαση των φορέων που εμπλέκονται σε αυτήν τη διαδικασία. Θεωρώ ότι είναι απαραίτητος χρόνος, διαφορετικά δεν εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα κανενός νόμου και προγράμματος.

Επίσης, υπήρξε καθυστέρηση στη Βουλή, όταν ήρθε για πρώτη φορά το νομοσχέδιο, διότι η Διαρκής Γνωμοδοτική Επιτροπή Φορέων του δημόσιου τομέα ζήτησε –και καλώς έκανε– μελέτη σκοπιμότητας και βιωσιμότητας του νέου Οργανισμού, η οποία δεν συνόδευε το αρχικό σχέδιο νόμου.

Σημασία έχει να ενεργοποιηθούν όλες αυτές οι διατάξεις. Και αυτό είναι υπόθεση όχι μόνο του κράτους, αλλά ολόκληρης της κοινωνίας, των κοινωνικών εταίρων, των επιχειρήσεων, των Ο.Τ.Α., των ίδιων των περιβαλλοντικών οργανώσεων, διότι το νομοσχέδιο προβλέπει και την ουσιαστική συμμετοχή των μη –θα λέγαμε– κρατικών φορέων σε όλη αυτήν τη διαδικασία, που σε ένα βαθμό, έστω και στο τοπικό επίπεδο, κάνουν ήδη προγράμματα συλλογής, διαχείρισης και ανακύκλωσης υλικών κ.λπ. Μιλούμε για τις περιβαλλοντικές οργανώσεις, τα σχολεία, τους προσκόπους και άλλα ιδρύματα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, τα οποία κάνουν ένα σημαντικό έργο όχι μόνο στην επίτευξη ποσοτικών στόχων, αλλά και στη διαδικασία της εκπαίδευσης.»

Η Επιτροπή έκανε δεκτές τροποποιήσεις και νομοτεχνικές βελτιώσεις που πρότείνει ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων κ. Ηλίας Ευθυμιόπουλος.

Στη συνέχεια, το σχέδιο νόμου έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία, κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολό του.

Τα πρακτικά των συνεδριάσεων ευρίσκονται στη Γραμματεία της Διαρκούς Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων και είναι στη διάθεση των κ.κ. Βουλευτών.

ΕΚΘΕΣΗ

Η Διαρκής Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη, κατά την επεξεργασία και εξέταση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Συσκευασίες και εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων. Ίδρυση Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και άλλων προϊόντων» (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.), τις αγορεύσεις του Εισηγητή της Πλειοψηφίας κ. Νικολάου Ζαμπουνίδη, του Εισηγητή της Μειοψηφίας κ. Αντωνίου Μπέζα, του Ειδικού Αγορητή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Σταύρου Σκοπελίτη, της Ειδικής Αγορήτριας του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κυρίας Ασημίνας Ξηροτύρη – Αικατερινάρη, καθώς και των μελών της, αποδέχθηκε, κατά πλειοψηφία, το σχέδιο νόμου κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολό του και εισηγείται την ψήφισή του από τη Βουλή, όπως διαμορφώθηκε από την Επιτροπή και τον παριστάμενο Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων κ. Ηλία Ευθυμιόπουλο.

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Συσκευασίες και εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων - Ίδρυση Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και άλλων προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Σκοπός

1. Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η θέσπιση μέτρων για τη διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων με στόχο την επαναχρησιμοποίηση ή αξιοποίηση των αποβλήτων τους.

2. Ειδικότερα οι ρυθμίσεις του νόμου αυτού αποσκοπούν:

α) Στην πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων συσκευασιών με τον περιορισμό του συνολικού όγκου των συσκευασιών για μία σταθερή και διαρκή ανάπτυξη.

β) Στη μείωση της τελικής διάθεσης των αποβλήτων των συσκευασιών ή άλλων προϊόντων με την ενθάρρυνση κατά προτεραιότητα:

- συστημάτων επαναχρησιμοποίησής τους κατά τρόπο αβλαβή για το περιβάλλον καθώς και ανάκτησης υλικών και ανακύκλωσής τους ώστε να μειωθεί η κατανάλωση ενέργειας και πρωτογενών πρώτων υλών,

- της ανάκτησης ενέργειας ως αποτελεσματικό μέσο της αξιοποίησης των αποβλήτων τους.

γ) Στον καθορισμό ποσοτικών στόχων για την ανακύκλωση και τις άλλες εργασίες αξιοποίησης των αποβλήτων των συσκευασιών και άλλων προϊόντων, καθώς και μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων χρονικών ορίων.

δ) Στο σχεδιασμό και τη καθιέρωση συστημάτων επιστροφής (εγγυοδοσίας), συλλογής και αξιοποίησης με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων μερών.

ε) Στην πρόβλεψη σήμανσης των συσκευασιών.

στ) Στον καθορισμό των βασικών απαιτήσεων ως προς τη σύνθεση και τη φύση της επαναχρησιμοποιήσιμης και αξιοποιήσιμης συσκευασίας και άλλων προϊόντων συμπεριλαμβανομένης της ανακύκλωσης.

ζ) Στο διαχωρισμό των αποβλήτων στην πηγή ώστε να επιτυγχάνεται υψηλό επίπεδο ανακύκλωσης και ανάκτησης υλικών.

η) Η πρόβλεψη υιοθέτησης προτύπων τυποποίησης των συσκευασιών.

θ) Η πρόβλεψη μέτρων και όρων για τη συνεργασία όλων όσων προβαίνουν σε διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων στα πλαίσια της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» και της συμμετοχής τους στην ευθύνη.

ι) Η καθιέρωση συστημάτων ενημέρωσης του καταναλωτή για την προσαρμογή της στάσης και συμπεριφοράς του κατά τη διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων.

ια) Η καθιέρωση διαδικασίας πληροφόρησης του κοινού στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών.

3. Η πραγματοποίηση των στόχων του νόμου αυτού ανατίθεται στον Εθνικό Οργανισμό Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και άλλων προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.) σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ε΄ του νόμου αυτού.

Οι ρυθμίσεις του νόμου αυτού ως προς τις συσκευασίες και τα απόβλητα των συσκευασιών εναρμονίζονται με τις διατάξεις της Οδηγίας 94/62/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 1994 «για τις συσκευασίες και τα απόβλητα της συσκευασίας» (ΕΕΛ 365/10/31.12.1994).

Άρθρο 2 **Ορισμοί**

Κατά την έννοια του νόμου αυτού νοούνται ως:

1. «Συσκευασία»: κάθε προϊόν, κατασκευασμένο από οποιοδήποτε είδος υλικού από πρώτες ύλες μέχρι επεξεργασμένα υλικά και προοριζόμενο να χρησιμοποιείται για να περιέχει αγαθά με σκοπό την προστασία, διακίνηση, τη διάθεση και την παρουσίασή τους από τον παραγωγό μέχρι τον χρήστη ή τον καταναλωτή. Ως συσκευασίες θεωρούνται όλα τα είδη μίας ή πολλαπλής χρήσης που χρησιμοποιούνται για τον ίδιο σκοπό.

Ως «συσκευασία» νοείται μόνο:

α) Η συσκευασία προς πώληση ή πρωτογενής συσκευασία, δηλαδή η συσκευασία η σχεδιασμένη κατά τρόπο που να αποτελεί, στο σημείο αγοράς, χωριστή μονάδα προς πώληση στον τελικό χρήστη ή καταναλωτή.

β) Η ομαδοποιημένη συσκευασία ή δευτερογενής συσκευασία, δηλαδή η συσκευασία η σχεδιασμένη κατά τρόπο που να αποτελεί στο σημείο αγοράς σύνολο ορισμένου αριθμού μονάδων προς πώληση, είτε αυτές πωλούνται ως έχουν στον τελικό χρήστη ή καταναλωτή είτε χρησιμεύουν μόνο για την πλήρωση των εκθετηρίων στο σημείο πώλησης. Η εν λόγω συσκευασία μπορεί να αφαιρείται από το προϊόν χωρίς να επηρεάζονται τα χαρακτηριστικά του και να παραδίδεται από τον τελικό χρήστη ή καταναλωτή στον πωλητή.

γ) Η συσκευασία μεταφοράς ή τριτογενής συσκευασία, δηλαδή η συσκευασία η σχεδιασμένη κατά τρόπο που να διευκολύνει τη διακίνηση και μεταφορά αριθμού μονάδων προς πώληση ή ομαδοποιημένων συσκευασιών, προκειμένου να αποφεύγεται η δια χειρός διακίνηση και οι ζημιές κατά τη μεταφορά. Στις συσκευασίες μεταφοράς δεν περιλαμβάνονται τα εμπορευματοκιβώτια των οδικών, σιδηροδρομικών, θαλάσσιων και αεροπορικών μεταφορών.

2. «Συσκευασία πολλαπλής χρήσης»: Η συσκευασία που έχει σχεδιασθεί για να επαναχρησιμοποιείται. Η συσκευασία αυτή γίνεται απόβλητο συσκευασίας όταν πάψει να υπόκειται σε επαναχρησιμοποίηση.

3. «Συσκευασία μίας χρήσης»: Η συσκευασία που έχει σχεδιασθεί για να χρησιμοποιείται μία φορά και που γίνεται απόβλητο συσκευασίας όταν χρησιμοποιηθεί.

4. «Άλλα προϊόντα»: νοούνται τα προϊόντα όπως οχήματα, λάστιχα, καταλύτες οχημάτων, ορυκτέλαια, μπαταρίες και συσσωρευτές, ηλεκτρικά είδη, ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές, υλικά τηλεπικοινωνιών, υλικά εκσκαφών και κατεδαφίσεων, είδη επίπλωσης, εφημερίδες και περιοδικά, είδη χάρτινης γραφικής ύλης κ.ά. τα οποία μετά τη χρήση τους και αφού καταστούν απόβλητα (στερεά ή επικίνδυνα) κατά την έννοια των διατάξεων της κείμενης σχετικής νομοθεσίας, υπόκεινται σε επαναχρησιμοποίηση ή αξιοποίηση.

5. «Πρόληψη»: η μείωση της ποσότητας και της ζημιολόγου για το περιβάλλον δράσης:

- των περιεχομένων υλικών και ουσιών στις συσκευασίες και τα απόβλητα συσκευασίας, και άλλων προϊόντων,

των,

- των συσκευασιών ή των αποβλήτων σε επίπεδο παραγωγικών διαδικασιών και στα στάδια της εμπορίας, διανομής, χρήσης και εξάλειψης, ιδίως με την ανάπτυξη «καθαρών» προϊόντων και τεχνολογιών.

6. «Απόβλητα συσκευασίας και άλλων προϊόντων»: κάθε συσκευασία ή υλικό συσκευασίας ή κάθε άλλο προϊόν που καλύπτεται από τον ορισμό των αποβλήτων που περιέχεται στην υπ' αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 358 Β'), εξαιρουμένων των καταλοίπων παραγωγής.

7. «Διαχείριση απόβλητων συσκευασίας και άλλων προϊόντων»: η διαχείριση των αποβλήτων, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 της υπ' αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α. «Μέτρα και όροι για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων» (ΦΕΚ 358 Β').

8. «Δημοτικά απόβλητα»: τα απόβλητα όπως ορίζονται στο άρθρο 2 (περ. λ') της υπ' αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α..

9. «Επαναχρησιμοποίηση»: Κάθε διεργασία με την οποία οι συσκευασίες πολλαπλής χρήσης επαναπληρούνται ή χρησιμοποιούνται για τον ίδιο σκοπό για τον οποίο έχουν σχεδιασθεί με ή χωρίς την υποστήριξη βοηθητικών προϊόντων που υπάρχουν στην αγορά και που επιτρέπουν την επαναπλήρωση των συσκευασιών αυτών.

10. «Αξιοποίηση»: κάθε πραγματοποιούμενη εργασία από τις προβλεπόμενες στο Παράρτημα ΙΙ Β του άρθρου 21 της υπ' αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α..

11. «Ανακύκλωση»: η επανεπεξεργασία σε διαδικασία παραγωγής των αποβλήτων συσκευασιών ή άλλων προϊόντων προκειμένου να χρησιμοποιηθούν για τον αρχικό τους σκοπό ή για άλλους σκοπούς, συμπεριλαμβανομένης της οργανικής ανακύκλωσης αλλά εξαιρουμένης της ανάκτησης ενέργειας.

12. «Ανάκτηση ενέργειας»: η χρησιμοποίηση καύσιμων αποβλήτων συσκευασίας και άλλων προϊόντων ως μέσων παραγωγής ενέργειας, με άμεση καύση, μαζί ή χωρίς άλλα απόβλητα, αλλά με ανάκτηση της θερμότητας, χωρίς ρύπανση του περιβάλλοντος.

13. «Οργανική ανακύκλωση»: η επεξεργασία υπό αερόβιες συνθήκες (λιπασματοποίηση) ή αναερόβιες συνθήκες (βιομεθανοποίηση), με μικροοργανισμούς κάτω από ελεγχμένες συνθήκες των βιοαποικοδομήσιμων μερών των αποβλήτων συσκευασίας, με παραγωγή οργανικών καταλοίπων σταθεροποιημένων ή μεθανίου. Η ταφή δεν μπορεί να θεωρηθεί ως μορφή οργανικής ανακύκλωσης.

14. «Διάθεση»: κάθε πραγματοποιούμενη εργασία από τις προβλεπόμενες στο Παράρτημα ΙΙ Α του άρθρου 21 της υπ' αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α. (άρθρο 2).

15. «Συλλογή»: η συλλογή των αποβλήτων όπως ορίζεται στο άρθρο 2 (περ. Η') της υπ' αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α..

16. «Διαχείριση συσκευασιών»: νοείται:

- η παραγωγή ή/και διάθεση υλικών από τα οποία κατασκευάζονται άμεσα συσκευασίες (προμήθεια πρωτογενών και δευτερογενών υλικών) ή η εισαγωγή συσκευασιών, εφεξής: «προμήθεια»,

- η παραγωγή και μετατροπή των συσκευασιών («κατασκευή»)

- η θέση των προϊόντων σε συσκευασία («συσκευασία»),

- η διάθεση στην αγορά (εμπορία συμπεριλαμβανομένης και της εισαγωγής) συσκευασμένων προϊόντων («διακίνηση»), προκειμένου να καταλήξουν στον χρήστη

ή στον τελικό καταναλωτή. Στη διακίνηση δεν περιλαμβάνονται οι υπηρεσίες μεταφοράς καθ' εαυτές.

17. «Διαχείριση άλλων προϊόντων» νοείται:

- η παραγωγή ή/και διάθεση υλικών από τα οποία κατασκευάζονται άμεσα τα άλλα προϊόντα (προμήθεια πρωτογενών και δευτερογενών υλικών), εφεξής: «προμήθεια»,

- η παραγωγή και μετατροπή των άλλων προϊόντων («κατασκευή»),

- η διάθεση στην αγορά (εμπορία συμπεριλαμβανομένης και της εισαγωγής) των άλλων προϊόντων, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν ή να καταναλωθούν από το κοινό («διακίνηση»).

Στη διακίνηση δεν περιλαμβάνονται οι εργασίες μεταφοράς καθ' εαυτές.

18. «Εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών και άλλων προϊόντων»: νοούνται οι εργασίες συλλογής συμπεριλαμβανομένης της εγγυοδοσίας, μεταφοράς, μεταφόρτωσης, προσωρινής αποθήκευσης, επαναχρησιμοποίησης και αξιοποίησης των χρησιμοποιημένων συσκευασιών πολλαπλής χρήσης ή των αποβλήτων των συσκευασιών και άλλων προϊόντων ώστε μετά την επαναχρησιμοποίηση ή αξιοποίησή τους αντίστοιχα να επιστρέφουν στο ρεύμα της αγοράς.

19. «Σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης»: νοείται η οργάνωση σε ατομική ή συλλογική βάση με οποιαδήποτε νομική μορφή των εργασιών συλλογής συμπεριλαμβανομένης της εγγυοδοσίας, μεταφοράς, επαναχρησιμοποίησης και αξιοποίησης των χρησιμοποιημένων συσκευασιών ή των αποβλήτων των συσκευασιών και άλλων προϊόντων.

- η επαναχρησιμοποίηση των χρησιμοποιημένων συσκευασιών πολλαπλής χρήσης μετά τη συλλογή συμπεριλαμβανομένης της εγγυοδοσίας ή μεταφοράς τους, καθώς και

- η αξιοποίηση των αποβλήτων των συσκευασιών ή άλλων προϊόντων μετά τη συλλογή, μεταφορά, μεταφόρτωση ή προσωρινή αποθήκευσή τους, ώστε τόσο οι χρησιμοποιημένες συσκευασίες όσο και τα απόβλητα των συσκευασιών και άλλων προϊόντων να επιστρέφουν στο ρεύμα της αγοράς.

20. «Οικονομικοί παράγοντες»: νοούνται σε σχέση με τη διαχείριση των συσκευασιών, οι προμηθευτές υλικών συσκευασίας, οι παραγωγοί και μετατροπείς συσκευασιών, τα εμφιαλωτήρια και οι χρήστες, οι εισαγωγείς, οι έμποροι και οι διανομείς, οι δημόσιες αρχές, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλοι δημόσιοι οργανισμοί, ινστιτούτα ή ιδρύματα. Κατ' αναλογία η έννοια αυτή ισχύει και για τη διαχείριση των άλλων προϊόντων.

21. «Εθελοντική συμφωνία»: νοείται κάθε επίσημη συμφωνία που συνάπτεται μεταξύ των αρμόδιων δημόσιων αρχών και των ενδιαφερόμενων τομέων δραστηριότητας, η οποία πρέπει να είναι ανοικτή σε όλα τα μέλη που επιθυμούν να συμμορφωθούν με τους όρους της συμφωνίας προκειμένου να συμβάλουν στην εκπλήρωση των στόχων του παρόντος νόμου.

22. «Σύστημα εγγυοδοσίας»: νοείται το σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης της συσκευασίας κατά το οποίο ο αγοραστής συσκευασμένου προϊόντος καταβάλλει στον πωλητή χρηματικό αντίτιμο (εγγυοδοτικό αντίτιμο) το οποίο του αποδίδεται κατά την επιστροφή της συσκευασίας (μίας ή πολλαπλής χρήσεως) με σκοπό την εναλλακτική διαχείρισή της.

23. «Δήμοι / Κοινότητες»: όπως προσδιορίζονται στο

άρθρο 2 (περ. ρ') της κοινής υπουργικής απόφασης υπ' αριθ. 69728/824/1996 που αναφέρεται στη διαχείριση των στερεών αποβλήτων εκτός των συμβουλίων περιοχής που καταργήθηκαν με το ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244 Α').

24. «Πρώτη ύλη»: νοείται το προϊόν που αντλείται πρωτότυπα από το φυσικό περιβάλλον.

25. «Πρωτογενές υλικό»: νοείται κάθε υλικό το οποίο είναι προϊόν επεξεργασίας πρώτων υλών ανεξάρτητα από το στάδιο της επεξεργασίας, έως και το τελικό προϊόν.

26. «Δευτερογενές υλικό»: νοείται κάθε υλικό το οποίο είναι προϊόν επεξεργασίας πρωτογενών υλικών, τα οποία φέρουν την ιδιότητα του αποβλήτου.

27. «Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.» ο Εθνικός Οργανισμός Εναλλακτικής Διαχείρισης των Συσκευασιών και άλλων προϊόντων σύμφωνα με το Κεφάλαιο Ε' του νόμου αυτού.

Άρθρο 3 **Πεδίο εφαρμογής**

1. Ο νόμος αυτός εφαρμόζεται:

α. Σε όλες τις συσκευασίες που διατίθενται στην αγορά και στα απόβλητα των συσκευασιών που προέρχονται από τις βιομηχανίες, το εμπόριο, τα γραφεία, τα καταστήματα, τις υπηρεσίες, τα νοικοκυριά ή από οποιαδήποτε άλλη πηγή, ανεξάρτητα από τα υλικά από τα οποία αποτελούνται.

β. Στα άλλα προϊόντα όπως ορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 2 (παρ. 4).

2. Ο νόμος αυτός εφαρμόζεται στις ανωτέρω περιπτώσεις με την επιφύλαξη των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας που αφορούν ποιοτικές απαιτήσεις για τις συσκευασίες και τα άλλα προϊόντα, όπως τις απαιτήσεις ασφάλειας, προστασίας της υγείας και της υγιεινής των συσκευασμένων προϊόντων και των άλλων προϊόντων ή απαιτήσεις για τις μεταφορές και τη διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων.

Άρθρο 4 **Γενικές αρχές εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών και άλλων προϊόντων**

Η εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων βασίζεται στις ακόλουθες αρχές:

α) στην αρχή της πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων από τη διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων με τη μείωση του συνολικού όγκου τους και των επικίνδυνων συστατικών τους, και περαιτέρω

- στην αρχή της κατά προτεραιότητα επαναχρησιμοποίησης των συσκευασιών και της ανάκτησης υλικών και της ανακύκλωσης των αποβλήτων των συσκευασιών και άλλων προϊόντων και εν συνεχεία,

- στην ανάκτηση ενέργειας χωρίς ρύπανση του περιβάλλοντος, ώστε να μειώνεται η τελική διάθεση των αποβλήτων αυτών,

β) στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», και

γ) στην αρχή της ευθύνης όλων των εμπλεκόμενων οικονομικών παραγόντων δημόσιων και ιδιωτικών,

δ) στην αρχή της δημοσιότητας προς τους χρήστες και καταναλωτές ως προς τα μέτρα που λαμβάνονται για τη εφαρμογή αυτού του νόμου προκειμένου να αναδειχθεί ο ρόλος τους ως παράγοντες συμβολής στην επαναχρησιμοποίηση ή αξιοποίηση (εναλλακτική διαχείριση) των συσκευασιών και άλλων προϊόντων.

Στην αρχή της δημοσιότητας υπάγονται και τα μέτρα της υποχρεωτικής αναγραφής στη συσκευασία του εγγυοδοτικού αντιτίμου, όπου επιβάλλεται, καθώς και της ειδικής σήμανσης ότι η συσκευασία υπόκειται σε εναλλακτική διαχείριση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ - ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ

Άρθρο 5 Προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών

1. Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. εκπονεί και εφαρμόζει προγράμματα για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών. Τα προγράμματα αυτά αναφέρονται στην πρόληψη των ζημιωγόνων για το περιβάλλον δράσεων που προέρχονται από τη διαχείριση των συσκευασιών και των αποβλήτων των συσκευασιών και στη λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων σύμφωνα με τις γενικές αρχές του άρθρου 4.

2. Τα προγράμματα περιλαμβάνουν κατά κύριο λόγο:

- Μέτρα για την ενθάρρυνση:

i) της επαναχρησιμοποίησης των συσκευασιών εφόσον σύμφωνα με τις προδιαγραφές του συσκευαζόμενου προϊόντος η επαναχρησιμοποίηση είναι οικολογικά συμφέρουσα, τεχνολογικά και οικονομικά εφικτή, καθώς και

ii) χρήσης υλικών από ανακυκλωμένα απόβλητα συσκευασίας για την παραγωγή συσκευασιών και άλλων προϊόντων.

- Μέτρα για την καθιέρωση συστημάτων διαχωρισμού των αποβλήτων στην πηγή, με υποχρεωτική τη συμμετοχή σ'αυτά του τελικού χρήστη ή καταναλωτή.

- Μεθόδους για την οργάνωση της εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών κατ'εφαρμογή του άρθρου 7.

- Μέτρα για την επίτευξη των ποσοτικών στόχων για ανάκτηση και ανακύκλωση σύμφωνα με το άρθρο 10.

- Κατευθυντήριες γραμμές για την οργάνωση συστημάτων επιστροφής - συλλογής - αξιοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 7.

- Γενικές προδιαγραφές για τη χορήγηση εγκρίσεων συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης, σύμφωνα με το άρθρο 7.

- Μέτρα για την προώθηση κοινοτικών προτύπων και γενικά μέτρα για τη διαχείριση των συσκευασιών κατ'εφαρμογή του άρθρου 6.

- Μέτρα ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης του καταναλωτή ή άλλου τελικού χρήστη, κατ'εφαρμογή του άρθρου 19.

- Τεχνικά μέτρα για την αντιμετώπιση τυχόν δυσκολιών που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή του παρόντος νόμου, κυρίως στις πρωτογενείς συσκευασίες ιατρικών βοηθημάτων και φαρμακευτικών προϊόντων, στις μικρές συσκευασίες, καθώς και στις συσκευασίες πολυτελείας, όταν η Επιτροπή Ε.Κ. προβεί στον καθορισμό αυτών των τεχνικών μέτρων.

3. Τα προγράμματα εγκρίνονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Γεωργίας.

Άρθρο 6 Όροι και προϋποθέσεις για τη διαχείριση των συσκευασιών

1. Προκειμένου οι συσκευασίες να διακινηθούν στην αγορά πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθοι όροι και προϋποθέσεις που αφορούν στη σύνθεση, καθώς και στην επαναχρησιμοποίησιμη και αξιοποιήσιμη φύση των συσκευασιών:

α. Ειδικές απαιτήσεις που αφορούν την κατασκευή και τη σύνθεση συσκευασιών:

α.1. Οι συσκευασίες πρέπει να κατασκευάζονται κατά τρόπο ώστε ο όγκος και το βάρος των συσκευασιών να περιορίζεται στο ελάχιστο όριο που επαρκεί ώστε να διατηρείται το αναγκαίο επίπεδο ασφαλείας, υγιεινής και αποδοχής για το συσκευασμένο προϊόν και για τον καταναλωτή.

α.2. Οι συσκευασίες πρέπει να σχεδιάζονται, να κατασκευάζονται και να διατίθενται στο εμπόριο κατά τρόπο που να επιτρέπει την επαναχρησιμοποίηση ή την αξιοποίηση των αποβλήτων τους, συμπεριλαμβανομένης της ανακύκλωσής τους και να περιορίζει στο ελάχιστο τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον, όταν γίνεται διάθεση των αποβλήτων συσκευασίας ή των καταλοίπων από εργασίες διαχείρισης αποβλήτων συσκευασίας.

α.3. Οι συσκευασίες πρέπει να κατασκευάζονται κατά τρόπο ώστε να προωθούνται στην αγορά προϊόντα με τις λιγότερες επιπτώσεις στο περιβάλλον και να χρησιμοποιούνται δευτερογενή υλικά και υλικά που δεν μειώνουν τις δυνατότητες αξιοποίησης.

α.4. Οι συσκευασίες πρέπει να κατασκευάζονται κατά τρόπο ώστε η παρουσία επιβλαβών και άλλων επικίνδυνων ουσιών και υλικών ως συστατικών του υλικού συσκευασίας ή οποιουδήποτε στοιχείου της συσκευασίας να ελαχιστοποιείται όσον αφορά την παρουσία τους σε εκπομπές, την τέφρα ή το απόπλυμα όταν γίνεται καύση ή υγειονομική ταφή των συσκευασιών ή των καταλοίπων από διαδικασίες διαχείρισης ή των αποβλήτων συσκευασίας.

β) Ειδικές απαιτήσεις που αφορούν την επαναχρησιμοποίησιμη φύση συσκευασιών πρέπει να πληρούνται συγχρόνως: Ειδικότερα:

β.1. οι φυσικές ιδιότητες και χαρακτηριστικά της συσκευασίας πρέπει να επιτρέπουν έναν ορισμένο αριθμό διακινήσεων ή επαναλαμβανόμενης χρήσης υπό κανονικά προβλέψιμες συνθήκες χρήσης,

β.2. η δυνατότητα κατεργασίας της χρησιμοποιημένης συσκευασίας, ούτως ώστε να πληρούνται απαιτήσεις υγείας και ασφάλειας για το εργατικό δυναμικό,

β.3. η τήρηση ειδικών απαιτήσεων για τις ανακτήσιμες συσκευασίες όταν οι συσκευασίες δεν χρησιμοποιούνται πλέον και, επομένως, καθίστανται απόβλητα,

β.4. η χρησιμοποίηση καθαρών τεχνολογιών για την επαναχρησιμοποίηση των αποβλήτων.

γ) Ειδικές απαιτήσεις που αφορούν την αξιοποιήσιμη φύση συσκευασιών.

γ.1. Συσκευασίες αξιοποιήσιμες υπό μορφή ανακύκλωσης υλικών.

Οι συσκευασίες πρέπει να κατασκευάζονται έτσι ώστε να επιτρέπουν την ανακύκλωση ορισμένου ποσοστού κατά βάρος των υλικών που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή προϊόντων τα οποία διατίθενται στην αγορά,

σύμφωνα με τα εκάστοτε σχετικά ισχύοντα πρότυπα. Αυτό το ποσοστό μπορεί να ποικίλλει, ανάλογα με τον τύπο του υλικού που αποτελεί τη συσκευασία.

γ.2. Συσκευασίες αξιοποιήσιμες υπό μορφή ανάκτησης ενέργειας.

Τα απόβλητα συσκευασίας που υπόκεινται σε κατεργασία με σκοπό την ανάκτηση ενέργειας πρέπει να έχουν ελάχιστη κατώτατη θερμογόνο τιμή που να επιτρέπει βελτιστοποίηση της ανάκτησης ενέργειας.

γ.3. Συσκευασίες αξιοποιήσιμες υπό μορφή λιπασματοποίησης.

Τα απόβλητα συσκευασίας που υφίστανται κατεργασία με σκοπό τη λιπασματοποίηση πρέπει να είναι βιοαποδομήσιμα, κατά τρόπο που να μην εμποδίζει τη χωριστή συλλογή και τη διαδικασία ή δραστηριότητα λιπασματοποίησης στην οποία υποβάλλονται.

γ.4. Βιοαποδομήσιμες συσκευασίες.

Τα βιοαποδομήσιμα απόβλητα συσκευασίας πρέπει να είναι τέτοια ώστε να μπορούν να αποσυντίθενται με φυσικό, χημικό, θερμικό ή βιολογικό τρόπο, έτσι ώστε το μεγαλύτερο μέρος του λιπάσματος που προκύπτει να αποσυντίθεται τελικώς σε διοξείδιο του άνθρακα, βιομάζα και νερό και να μην αφήνουν επικίνδυνα κατάλοιπα.

2. 1. Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. σε συνεργασία με τον ΕΛΟΤ εφαρμόζει τα κοινοτικά πρότυπα τα οποία αναφέρονται στις απαιτήσεις του άρθρου αυτού. Αν δεν υπάρχουν κοινοτικά πρότυπα ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μπορεί να καταρτίζει εθνικά πρότυπα τα οποία θα αναφέρονται:

- σε κριτήρια και μεθόδους για την ανάλυση του κύκλου ζωής των συσκευασιών,
- σε μεθόδους για τη μέτρηση και την εξακρίβωση της παρουσίας βαρέων μετάλλων και άλλων επικίνδυνων ουσιών στις συσκευασίες και της ελευθέρωσής τους στο περιβάλλον από συσκευασίες και απόβλητα συσκευασιών,
- σε κριτήρια για ένα ελάχιστο όριο ανακυκλωμένων υλικών εμπεριεχομένων στις συσκευασίες, για κατάλληλους τύπους συσκευασιών,
- σε κριτήρια για μεθόδους ανακύκλωσης,
- σε κριτήρια για μεθόδους λιπασματοποίησης και για παραγόμενα λιπάσματα,
- σε κριτήρια για τη σήμανση συσκευασιών.

Τα εθνικά πρότυπα εγκρίνονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Ανάπτυξης και Γεωργίας.

2.2. Το άθροισμα των τιμών συγκέντρωσης μολύβδου, καδμίου, υδραργύρου και εξασθενούς χρωμίου στις συσκευασίες ή στα υλικά των συσκευασιών, δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 100 ppm κατά βάρος.

Τα επίπεδα συγκέντρωσης που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή δεν ισχύουν για συσκευασίες κατασκευασμένες εξ ολοκλήρου από μολυβδύαλο (κρύσταλλο), όπως ορίζεται στην οδηγία 69/493/ΕΟΚ.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων είναι δυνατόν να τροποποιούνται οι ως άνω οριακές τιμές σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις στο κοινοτικό δίκαιο. Σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 11 (παρ. 3) της Οδηγίας 94/62/ΕΚ καθορίζονται:

α. Οι προϋποθέσεις σύμφωνα με τις οποίες δεν εφαρμόζονται στα ανακυκλωμένα υλικά και στα κυκλώματα προϊόντων που βρίσκονται σε κλειστή και ελεγχόμενη αλυσίδα, τα ως άνω επίπεδα συγκέντρωσης.

β. Οι τύποι συσκευασίας που ενδεχομένως απαλλάσσονται από κάποια από τις ως άνω καθορισθείσες οριακές τιμές επιπέδων συγκέντρωσης.

3. Κάθε διαχειριστής συσκευασιών πρέπει να διαθέτει πιστοποιητικό εναλλακτικής διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 9.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μπορεί να απαγορεύεται ή να περιορίζεται η χρήση ορισμένων υλικών ή να επιβάλλεται η χρήση συγκεκριμένης σύνθεσης υλικών ή η επαναχρησιμοποίηση ή εγγυοδοσία για ορισμένες συσκευασίες με την προϋπόθεση ότι δεν δημιουργούνται εμπόδια στο εμπόριο και στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό.

5. Όσοι προβαίνουν σε προμήθεια και κατασκευή συσκευασιών κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ.16 υποβάλλουν κάθε χρόνο στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, καθώς και το σχεδιασμό εφαρμογής τους για το επόμενο έτος.

Η πρώτη έκθεση υποβάλλεται ένα χρόνο μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού ανεξάρτητα από την έγκριση εθνικού προγράμματος (άρθρο 5) ή την ύπαρξη προτύπων (κοινοτικών - εθνικών).

Άρθρο 7

Όροι και προϋποθέσεις για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών - Συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης

Α. Όσοι προβαίνουν σε διαχείριση των συσκευασιών, οι οποίοι στο εξής αποκαλούνται «διαχειριστές», υποχρεούνται να οργανώνουν συστήματα ή να συμμετέχουν σε συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών αυτών που αφορούν τη δραστηριότητά τους.

1. Οι διαχειριστές των συσκευασιών προωθούν κατ'εφαρμογή των προγραμμάτων (άρθρο 5) την πλέον ενδεδειγμένη μέθοδο εναλλακτικής διαχείρισης με την οργάνωση συστημάτων συλλογής, στην οποία συμπεριλαμβάνεται η εγγυοδοσία και αξιοποίησης των χρησιμοποιημένων συσκευασιών ή των αποβλήτων των συσκευασιών τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της υπ' αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 358 Β'), καθώς και συστημάτων επαναχρησιμοποίησης των χρησιμοποιημένων συσκευασιών.

Τα συστήματα αυτά αποβλέπουν ειδικότερα:

α) Στην επιστροφή ή και τη συλλογή χρησιμοποιημένων συσκευασιών ή και αποβλήτων συσκευασίας από τον καταναλωτή ή άλλο τελικό χρήστη ή από τη ροή των αποβλήτων προκειμένου να διοχετεύονται προς τις πλέον ενδεδειγμένες εναλλακτικές λύσεις διαχείρισης αποβλήτων.

β) Στην επαναχρησιμοποίηση ή στην αξιοποίηση συμπεριλαμβανομένης της ανακύκλωσης των συλλεγόμενων συσκευασιών ή αποβλήτων συσκευασίας με τη χρησιμοποίηση καθαρών τεχνολογιών.

2. Τα ως άνω συστήματα εφαρμόζονται και για τα εισαγόμενα προϊόντα με συνθήκες που να μην εισάγουν διακρίσεις. Ειδικότερα τα συστήματα αυτά:

α) σχεδιάζονται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγονται εμπόδια στο εμπόριο ή στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό σύμφωνα με το Εθνικό και Κοινοτικό Δίκαιο, και

β) λαμβάνουν κατά κύριο λόγο υπόψη τις απαιτήσεις

σε θέματα:

- προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας, ασφάλειας και υγιεινής των καταναλωτών,
- προστασίας της ποιότητας, της γνησιότητας και των τεχνικών χαρακτηριστικών των συσκευασμένων αγαθών και των χρησιμοποιούμενων υλικών, καθώς και
- προστασίας των δικαιωμάτων βιομηχανικού και εμπορικού απορρήτου.

Β. Η οργάνωση των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης γίνεται από τους διαχειριστές των συσκευασιών:

α) ατομικά από τους ίδιους με την υποχρέωση εφαρμογής συστημάτων εγγυοδοσίας, ή

β) συλλογικά με τη συμμετοχή τους σε εγκεκριμένα συστήματα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης οποιασδήποτε νομικής μορφής, όπως εταιρείες (Α.Ε.-Ε.Π.Ε. κ.λπ.) συνεταιρισμούς, κοινοπραξίες κ.λπ..

Για την οργάνωση κάθε συστήματος ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης απαιτείται η χορήγηση έγκρισης από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.. Η έγκριση αυτή αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση της προβλεπόμενης στο άρθρο 10 (παρ. 2) της υπ' αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α. άδειας διαχείρισης στερεών αποβλήτων. Ειδικότερα:

1. Συστήματα Ατομικής Εναλλακτικής Διαχείρισης.

α) Για την έγκριση κάθε συστήματος ατομικής εναλλακτικής διαχείρισης, απαιτείται ο διαχειριστής της συσκευασίας:

α.1. Να εφαρμόζει σύστημα εγγυοδοσίας.

α.2. Να καταθέτει στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. φάκελο με μελέτη ή/και στοιχεία από τον οποίο:

❖ να αποδεικνύεται ότι ο διαχειριστής:

- εφαρμόζει σύστημα εγγυοδοσίας, και

- διαθέτει την απαιτούμενη οικονομική και τεχνική υποδομή για την εφαρμογή του συστήματός του,

- ανταποκρίνεται στους όρους της παρ. Α 1.2.

❖ να προσδιορίζονται:

- οι στόχοι και οι μέθοδοι εναλλακτικής διαχείρισης.

Ειδική πρόβλεψη απαιτείται για τα νησιά και τις απομακρυσμένες περιοχές.

- το ποσό του εγγυοδοτικού αντιτίμου.

α.3. Να καταβάλλει στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. σχετικό ανταποδοτικό τέλος το ύψος του οποίου προσδιορίζεται αρχικά με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Το ποσό του ανταποδοτικού τέλους αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των ως άνω Υπουργών μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. με κριτήριο την έκταση του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης.

β) Οι διαχειριστές των συσκευασιών που οργανώνουν συστήματα ατομικής εναλλακτικής διαχείρισης φέρουν ευθύνη για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους όπως περιγράφονται στο άρθρο 12.

2. Συστήματα Συλλογικής Εναλλακτικής Διαχείρισης.

α) Για την έγκριση κάθε συστήματος συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης απαιτείται ο διαχειριστής της συσκευασίας:

α.1) να καταθέτει στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. φάκελο με μελέτη ή/και στοιχεία από τον οποίο:

❖ να αποδεικνύεται ότι το σύστημα διαθέτει την απαιτούμενη τεχνική και οικονομική υποδομή για την εφαρμογή του και ότι ανταποκρίνεται στους όρους της παρ. Α1.2.,

❖ να προσδιορίζεται το ποσό της χρηματικής εισφοράς που καταβάλλουν στο σύστημα οι συμμετέχοντες

διαχειριστές με κριτήρια κυρίως τον όγκο και το βάρος της συσκευασίας, την ποσότητα των παραγόμενων αποβλήτων, το ρυπαντικό φορτίο, και άλλα,

❖ να καθορίζονται:

- οι στόχοι και οι μέθοδοι εναλλακτικής διαχείρισης. Ειδική πρόβλεψη απαιτείται για τα νησιά και τις απομακρυσμένες περιοχές, και

- το εγγυοδοτικό αντίτιμο εφόσον εφαρμόζεται σύστημα εγγυοδοσίας.

α.2) Να διασφαλίζει τη δυνατότητα συμμετοχής στο σύστημα των ενδιαφερόμενων διαχειριστών συσκευασιών οι οποίοι εκπληρώνουν τους όρους και τις προϋποθέσεις του συστήματος

α.3) Να προσδιορίζει το πλαίσιο των συμβάσεων προσχώρησής τους στο σύστημα με συνοπτική περιγραφή των συμβατικών υποχρεώσεων των ενδιαφερόμενων διαχειριστών.

α.4) Να διασφαλίζει τη δυνατότητα κατάρτισης συμβάσεων συνεργασίας με τους υπόχρεους φορείς διαχείρισης δημοτικών αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 8.

α.5) Να καταβάλλει στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. σχετικό ανταποδοτικό τέλος, το ύψος του οποίου προσδιορίζεται αρχικά με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Το ποσό του ανταποδοτικού τέλους αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των ως άνω Υπουργών μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. με κριτήριο την έκταση του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης.

β) Όροι συμμετοχής στο σύστημα:

Οι διαχειριστές συσκευασιών εφόσον δεν προβαίνουν στη οργάνωση συστήματος ατομικής εναλλακτικής διαχείρισης με εφαρμογή συστήματος εγγυοδοσίας σύμφωνα με τους όρους της περίπτωσης 1, συμμετέχουν υποχρεωτικά σε συστήματα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης με την προϋπόθεση ότι τα συστήματα αυτά έχουν λάβει την προβλεπόμενη στην παράγραφο αυτή σχετική έγκριση από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. και ότι οι ήδη συμμετέχοντες διαχειριστές είναι νόμιμοι κάτοχοι του Πιστοποιητικού Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΠΕΔ) σύμφωνα με το άρθρο 9.

Η συμμετοχή στα συστήματα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης:

i) συνοδεύεται από την καταβολή στο σύστημα εκ μέρους του ενδιαφερόμενου διαχειριστή χρηματικής εισφοράς. Το ύψος της εισφοράς αυτής καθορίζεται στη σύμβαση προσχώρησης του διαχειριστή στο σύστημα, σύμφωνα με τους όρους που αναφέρονται στην περίπτωση 2α,

ii) παρέχει το δικαίωμα στον συμμετέχοντα διαχειριστή να επισημαίνει τις συσκευασίες με την ένδειξη που περιγράφεται στη σύμβαση προσχώρησης, ως απόδειξη της συμμετοχής του στο σύστημα,

iii) απαλλάσσει τους συμβαλλόμενους διαχειριστές από την ευθύνη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που περιγράφονται στο άρθρο 12.

3. Η έγκριση ή ανανέωση κάθε συστήματος ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης χορηγείται μόνον εφόσον:

1) Οι επιχειρήσεις που αποτελούν συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης δεν έχουν κηρυχθεί σε πτώχευση και δεν βρίσκονται σε κατάσταση εκκαθάρισης ή παύσης πληρωμών, καθώς και οι μετέχοντες σε αυτά διαχειριστές δεν έχουν καταδικασθεί για φορολογικές ή οικονομικές παραβάσεις, καθώς και για παραβάσεις των διατά-

ξων του ανταγωνισμού ή αισχροκέρδειας που αποτελούν κώλυμα άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας κατά το ισχύον δίκαιο.

Στην περίπτωση που το σύστημα έχει τη νομική μορφή Α.Ε. θα πρέπει να μην έχουν καταδικασθεί για τα προαναφερόμενα αδικήματα τα μέλη των διοικήσεων, οι διευθύνοντες σύμβουλοι και τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη τους.

2) Βεβαιώνεται από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. ότι το εν λόγω σύστημα ανταποκρίνεται στους όρους των προηγούμενων παραγράφων Α (εδ.2) και Β του άρθρου αυτού και στα προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης (άρθρο 5).

Στην έγκριση του συστήματος ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης μπορεί να προβλέπονται ειδικότεροι όροι για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του.

Η έγκριση ισχύει για έξι (6) χρόνια και μπορεί να ανανεώνεται με τροποποίηση ή αναθεώρηση της προβλεπόμενης μελέτης σύμφωνα με τα τότε ισχύοντα νέα δεδομένα ή κατ' εφαρμογή του άρθρου 9 (παρ. 4). Η διαδικασία ανανέωσης, αναστολής ή ανάκλησης των εγκρίσεων, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής ρυθμίζονται από κανονισμούς που εκδίδονται με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

Δ. Οι διαχειριστές των συσκευασιών υποχρεούνται να καταρτίζουν λεπτομερή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του συστήματος ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης και τον τρόπο εκπλήρωσης των υποχρεώσεων τους κατ' εφαρμογή του άρθρου αυτού. Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει και τον προγραμματισμό του συστήματος για τον επόμενο χρόνο. Η έκθεση υποβάλλεται στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους.

Άρθρο 8

Όροι και προϋποθέσεις για την εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασίας

1. Η εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασίας είναι υποχρεωτική για τους Ο.Τ.Α. και οργανώνεται:

α) από τους υπόχρεους φορείς διαχείρισης των αποβλήτων (Δήμους ή Κοινότητες ή Σύνδεσμοι Δήμων ή Κοινοτήτων ή Λιμενικό Οργανισμό - Λιμενικό Ταμείο), στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 6 της υπ' αριθ. 69728/824/ 1996 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 358 Β') σε συνδυασμό με το άρθρο 10 αυτής, ή

β) από τους διαχειριστές συσκευασιών (συστήματα ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης), σε συνεργασία με τους παραπάνω υπόχρεους φορείς. Σε κάθε περίπτωση η εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασίας γίνεται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο προηγούμενο άρθρο, σε συνδυασμό με τους ποσοτικούς στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 10.

2. Αν η εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων οργανώνεται από κοινού σύμφωνα με την παράγραφο 1 (περ. β') καταρτίζονται μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών (υπόχρεων φορέων διαχείρισης αποβλήτων και διαχειριστών των συσκευασιών) εξαιρέσις συμβάσεις συνεργασίας.

Στις συμβάσεις αυτές καθορίζονται ιδίως:

α) τα επιχειρησιακά σχέδια της εναλλακτικής διαχείρι-

σης που ενδεικτικά περιλαμβάνουν εργασίες διαχείρισης των αποβλήτων που αναλαμβάνουν οι υπόχρεοι φορείς διαχείρισης αποβλήτων, τους ποσοτικούς στόχους και το χρονοδιάγραμμα επίτευξής τους, τις προδιαγραφές των δευτερογενών υλικών όπως αποβλήτων συσκευασιών,

β) το πλαίσιο, οι όροι και τα κριτήρια αξιολόγησης του ποσού χρηματοδότησης των υπόχρεων φορέων διαχείρισης αποβλήτων λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 17 (παρ. β') της Κ.Υ.Α. υπ' αριθ. 69728/854/1996.

Η χρηματοδότηση αυτή στηρίζεται σε μηχανισμό εξεύρεσης του πραγματικού κόστους της συνολικής διαχείρισης των δημοτικών αποβλήτων κατά τον οποίο συνυπολογίζεται η μείωση των δαπανών των υπόχρεων φορέων για τη διαχείριση των αποβλήτων συσκευασίας.

γ) μέτρα και όροι σε περίπτωση αθέτησης των συμβατικών υποχρεώσεων των μερών.

Αντίγραφο των εξαετών αυτών συμβάσεων συνεργασίας υποβάλλεται στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μέσα σε ένα μήνα από την υπογραφή τους.

3. Σε περίπτωση που διαπιστώνεται αδυναμία συμφωνίας μεταξύ υπόχρεων φορέων διαχείρισης των δημοτικών αποβλήτων και διαχειριστών των συσκευασιών αναφορικά με τους όρους σύναψης της σύμβασης συνεργασίας, το θέμα παραπέμπεται με μέριμνα ενός των ενδιαφερόμενων μερών στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. ή στην Επιτροπή που προβλέπεται στο άρθρο 24 (παρ. 11), προκειμένου να προτείνει την προσφορότερη και για τα δύο μέρη δυνατή λύση.

4. Οι υπόχρεοι φορείς διαχείρισης των δημοτικών αποβλήτων των συσκευασιών λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την ομαλή και αποδοτική λειτουργία της εναλλακτικής διαχείρισης. Τα μέτρα αυτά αναφέρονται κατά κύριο λόγο στην εφαρμογή συστημάτων επιστροφής και συλλογής των αποβλήτων με υποχρεωτική συμμετοχή του καταναλωτή ή τελικού χρήστη κατά το στάδιο διαλογής των αποβλήτων στην πηγή. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του καταναλωτή ή τελικού χρήστη με τα ως άνω μέτρα, ο υπόχρεος φορέας διαχείρισης έχει τη δυνατότητα να επιβάλλει πρόστιμο με βάση την εκάστοτε ισχύουσα κανονιστική πράξη που εκδίδει ο κάθε Ο.Τ.Α. σύμφωνα με το άρθρο 15 (παρ.5) του ν. 2539/1997.

5. Σε κάθε περίπτωση δεν αποκλείεται η δραστηριότητα των ατόμων που ευκαιριακά ασχολούνται με τη συλλογή ανακυκλώσιμων χρησιμοποιημένων υλικών, καθώς και των σχολείων, προσκόπων, οικολογικών οργανώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την προϋπόθεση ότι δεν παρακωλύεται το έργο των εγκεκριμένων συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης.

Άρθρο 9

Πιστοποιητικό Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών

1. Κάθε τρία (3) χρόνια από τη χορήγηση της έγκρισης του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης (άρθρο 7) διενεργείται έλεγχος από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μετά από αίτηση του διαχειριστή συσκευασίας ή του συστήματος συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης ή αυτεπαγγέλτως, προκειμένου να διαπιστωθεί ότι κατά το χρονικό αυτό διάστημα εφαρμόζονται οι μέθοδοι εναλλακτικής διαχείρισης και επιτυγχάνονται οι στόχοι της σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 7.

Αν από τον έλεγχο διαπιστώνεται ότι εφαρμόζονται οι μέθοδοι εναλλακτικής διαχείρισης και επιτυγχάνονται οι

στόχοι σύμφωνα με τα παραπάνω, ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. εκδίδει το Πιστοποιητικό Εναλλακτικής Διαχείρισης (Π.Ε.Δ.) με το οποίο βεβαιώνεται η υπαγωγή του σχετικού υλικού ή συσκευασίας σε εναλλακτική διαχείριση.

2. Το Π.Ε.Δ. εκδίδεται στο όνομα του διαχειριστή για όλα τα υλικά ή συσκευασίες ή συσκευασμένα προϊόντα που διαχειρίζεται. Με το Π.Ε.Δ. απαλλάσσονται οι λοιποί συνυπεύθυνοι διαχειριστές του εν λόγω υλικού ή συσκευασίας από την υποχρέωση έκδοσής του.

3. Το Π.Ε.Δ. χορηγείται εφόσον ο αιτών διαχειριστής:

α) Αποδεικνύει, με βάση τα στοιχεία που του ζητά ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., ότι εκπλήρωσε τις υποχρεώσεις εναλλακτικής διαχείρισης για την προηγούμενη τριετία σύμφωνα με τους όρους που προσδιορίζονται στην χορηγηθείσα έγκριση του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης (άρθρο 7). Σε περίπτωση που ο αιτών διαχειριστής συμμετέχει σε συστήματα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης (άρθρο 7, παρ. 3) αρκεί η κατάθεση στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. των αποδεικτικών συμμετοχής στα συστήματα αυτά και εκπλήρωσης των υποχρεώσεών του.

β) Καταβάλλει ανταποδοτικό τέλος το ύψος του οποίου προσδιορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Το ποσό αυτό αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των ως άνω Υπουργών μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

4. Αν ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. διαπιστώσει ότι δεν πληρούνται οι υποχρεώσεις εναλλακτικής διαχείρισης ή ότι δεν τηρούνται οι όροι της έγκρισης που χορηγήθηκε, μπορεί να θέσει ειδικούς όρους για την έκδοση του Π.Ε.Δ. με προθεσμία συμμόρφωσης με αυτούς ή να επιβάλλει χρηματικό πρόστιμο σύμφωνα με το άρθρο 20.

Εάν ο αιτών επί δύο φορές δεν επιδεικνύει επάρκεια ή δεν συμμορφώνεται με τους τιθέμενους ειδικούς όρους, ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. έχει τη δυνατότητα:

α) Στην περίπτωση συστήματος ατομικής εναλλακτικής διαχείρισης να υποχρεώσει τον αιτούντα να συμμετάσχει σε υπάρχον σύστημα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης που αφορά τον κλάδο του ή να συμπράξει στη δημιουργία νέου, άλλως προβαίνει σε αναθεώρηση των όρων ή σε ανάκληση της έγκρισης του συστήματος αυτού.

β) Στην περίπτωση συστήματος συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης να προβεί σε αναθεώρηση των όρων ή σε ανάκληση της έγκρισης του συστήματος αυτού.

5. Οι αιτήσεις και τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία για την έκδοση του Π.Ε.Δ. κατατίθενται στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. κάθε τρία (3) χρόνια, από τη χορήγηση της έγκρισης του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης, από 1ης Ιανουαρίου - 31ης Ιανουαρίου. Μέσα σε έξι (6) μήνες από την υποβολή όλων των αιτούμενων από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. στοιχείων χορηγείται το Π.Ε.Δ. το οποίο εν συνεχεία δημοσιεύεται στον κατάλογο του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. που προβλέπεται στο άρθρο 13.

Άρθρο 10

Ποσοτικοί στόχοι για την αξιοποίηση - επαναχρησιμοποίηση των αποβλήτων των συσκευασιών

Α. Ως προς την αξιοποίηση των αποβλήτων συσκευασίας (ανακύκλωση - ανάκτηση ενέργειας).

1.α) Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2005 πρέπει να αξιοποιείται τουλάχιστον το 50% κατά βάρος των αποβλή-

των συσκευασίας με ανώτατο όριο το 65%.

β) Στο πλαίσιο του παραπάνω στόχου και για το ίδιο χρονικό διάστημα πρέπει να ανακυκλώνεται από το σύνολο των υλικών συσκευασίας τουλάχιστον το 25% κατά βάρος, με ανώτατο όριο το 45%. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να ανακυκλώνεται τουλάχιστον το 15% κάθε υλικού συσκευασίας.

γ) Μετά την ημερομηνία αυτή το ποσοστό αξιοποίησης και ανακύκλωσης καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 6 (παρ.1γ) της οδηγίας 94/62/ΕΚ.

Οι παραπάνω ποσοτικοί στόχοι τροποποιούνται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ώστε να εναρμονίζονται με τα εκάστοτε ισχύοντα στο Κοινοτικό Δίκαιο.

2. Για την επίτευξη των ποσοτικών στόχων που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. ή μέχρι την ίδρυσή του η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή/και στον Υπουργό Ανάπτυξης τη λήψη των αναγκαίων μέτρων στο πλαίσιο της εφαρμογής του σχετικού προγράμματος, σύμφωνα με το άρθρο 5, ή σε περίπτωση που δεν έχει καταρτισθεί το πρόγραμμα αυτό, σύμφωνα με τις γενικές αρχές εναλλακτικής διαχείρισης (άρθρο 4).

3. Σε περίπτωση που ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. καταρτίζει ή πρόκειται να καταρτίσει πρόγραμμα, σύμφωνα με το οποίο γίνεται υπέρβαση των οριζόμενων στην παρ. 1 (α και β) ποσοτικών στόχων, με την πρόβλεψη παράλληλα κατάλληλων δυνατοτήτων ανακύκλωσης και ανάκτησης, για μία υψηλού επιπέδου προστασία του περιβάλλοντος, το πρόγραμμα αυτό εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων με την προϋπόθεση ότι τα προβλεπόμενα για την εφαρμογή τους μέτρα δεν θα προκαλέσουν στρεβλώσεις στην εθνική και κοινοτική αγορά.

Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μέσω του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ενημερώνει την Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με το πρόγραμμα αυτό.

Β. Ως προς την επαναχρησιμοποίηση των συσκευασιών:

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Ανάπτυξης μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μπορούν να εγκρίνονται ποσοτικοί στόχοι για την προώθηση της επαναχρησιμοποίησης των συσκευασιών διαφόρων προϊόντων, καθώς και τα μέτρα για την επίτευξή τους όπως η προώθηση συστήματος εγγυοδοσίας.

Άρθρο 11

Σήμανση συσκευασιών και σύστημα αναγνώρισης

1. Οι συσκευασίες φέρουν την κατάλληλη σήμανση είτε επί της ίδιας της συσκευασίας είτε στην ετικέτα. Η σήμανση πρέπει να είναι ευδιάκριτη και ευανάγνωστη, καθώς και αρκούντως ανθεκτική και μακρόβια ακόμα και όταν ανοιχθεί η συσκευασία.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., προσδιορίζεται η σήμανση των συσκευασιών σύμφωνα με τους όρους της παραγράφου αυτής.

Η νόμιμη χρήση της σήμανσης ελέγχεται από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

2. Στη συσκευασία αναγράφεται η φύση του ή των χρησιμοποιημένων υλικών συσκευασίας για λόγους αναγνώρισης και κατάταξης από τη βιομηχανία ή επιχείρηση που προβαίνει σε προμήθεια ή κατασκευή της συσκευασίας κατά την έννοια του άρθρου 2 (παρ.16).

Η αρίθμηση και οι συντομογραφίες επί των οποίων βασίζεται το σύστημα αναγνώρισης περιλαμβάνεται στην Απόφαση της Επιτροπής 97/129/ΕΚ της 28ης Ιανουαρίου 1997.

Άρθρο 12

Υποχρεώσεις διαχειριστών συσκευασίας

1. Οι διαχειριστές των συσκευασιών έχουν ευθύνη για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και ειδικότερα των άρθρων 6, 7, 8, 9, 10 και 11 αυτού στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων τους. Ειδικότερα από τους διαχειριστές των συσκευασιών έχουν ευθύνη:

α) Οι προμηθευτές - κατασκευαστές: να παραλαμβάνουν από εγκεκριμένους χώρους ή εγκαταστάσεις το δευτερογενές υλικό (απόβλητα συσκευασίας) και να το χρησιμοποιούν για τη παραγωγή νέων προϊόντων (ανακύκλωση - ανάκτηση υλικών).

β) Οι συσκευαστές - εισαγωγείς συσκευασιών: να προβαίνουν σε συλλογή και διαλογή στη πηγή των αποβλήτων συσκευασίας και να μεριμνούν ώστε τα απόβλητα αυτά να οδηγούνται σε επαναχρησιμοποίηση ή σε εγκεκριμένες εγκαταστάσεις αξιοποίησης κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις εκάστοτε κείμενες σχετικές διατάξεις.

γ) Οι διακινητές: να συλλέγουν τα απόβλητα συσκευασίας ή τις χρησιμοποιημένες συσκευασίες και να μη διακινούν προϊόντα χωρίς σήμανση ή αναγνώριση σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

2. Από τις υποχρεώσεις που περιγράφονται στην παράγραφο 1 (εδάφια α', β' και γ') του άρθρου αυτού απαλλάσσονται οι διαχειριστές των συσκευασιών που συμμετέχουν σε συστήματα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 7 (παρ. Β εδάφιο β') του παρόντος νόμου με τον όρο ότι τηρούνται αμοιβαία οι συμβατικές δεσμεύσεις μεταξύ διαχειριστών ή διαχειριστών και Ο.Τ.Α..

Άρθρο 13

Συστήματα πληροφορικής

1. Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μεριμνά για τη δημιουργία βάσεων δεδομένων για τις συσκευασίες και τα απόβλητα των συσκευασιών.

2. Οι βάσεις δεδομένων παρέχουν πληροφορίες κυρίως ως προς την έκταση, τα χαρακτηριστικά και την εξέλιξη της ροής των συσκευασιών και αποβλήτων συσκευασίας (συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών για τον επικίνδυνο χαρακτήρα των υλικών συσκευασίας και των συστατικών που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή τους) στον εθνικό χώρο.

3. Για την εναρμόνιση των χαρακτηριστικών και της παρουσίασης των διαθέσιμων δεδομένων ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. παρέχει στην Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων τα διαθέσιμα δεδομένα σύμφωνα με το άρθρο 12 (παρ.3) της οδηγίας 94/62/ΕΚ.

4. Οι διαχειριστές συσκευασιών υποχρεούνται να πα-

ρέχουν στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. ακριβή και αξιόπιστα δεδομένα που αφορούν τον τομέα της δραστηριότητάς τους.

Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην παροχή λεπτομερών δεδομένων, έχει δικαίωμα: α) ελέγχου της αξιοπιστίας των παρεχόμενων δεδομένων και β) συλλογής και επεξεργασίας περαιτέρω πληροφοριών, με την επιφύλαξη του βιομηχανικού και εμπορικού απορρήτου.

5. Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. αποστέλλει τα δεδομένα που του παρέχονται κατ' εφαρμογή του άρθρου αυτού στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μαζί με τις εθνικές εκθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 14 προκειμένου να διαβιβασθούν στη συνέχεια από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων στην Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

6. Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. δημοσιεύει κάθε δύο (2) χρόνια κατάλογο με τα εγκεκριμένα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης, καθώς και με τους νόμιμους κατόχους των πιστοποιητικών εναλλακτικής διαχείρισης.

Άρθρο 14

Υποβολή εκθέσεων

Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. υποβάλλει μέσω του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων στην Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου. Οι εκθέσεις αυτές καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 5 της οδηγίας 91/692/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 23ης Δεκεμβρίου 1991 «Για την τυποποίηση και τον εξορθολογισμό των εκθέσεων κ.λπ.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΑΛΛΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ - ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΛΛΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Άρθρο 15

Προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης άλλων προϊόντων

1. Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. εκπονεί και εφαρμόζει προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης για τα άλλα προϊόντα, που περιλαμβάνουν κατευθυντήριες γραμμές και μέτρα πρόληψης των ζημιωγόνων για το περιβάλλον δράσεων. Τα προγράμματα αυτά είναι αποτέλεσμα συγκέντρωσης και αξιοποίησης όλων των σχετικών πρωτοβουλιών και εισηγήσεων των οικονομικών παραγόντων προς τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. και αποβλέπουν στη λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων για την εναλλακτική διαχείριση των άλλων προϊόντων, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του άρθρου 4.

2. Το περιεχόμενο των προγραμμάτων για κάθε προϊόν είναι ανάλογο αυτών για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών όπως προσδιορίζεται με το άρθρο 5, εκτός εάν για ορισμένα προϊόντα ισχύουν ειδικότερες προβλέψεις από τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας όπως μπαταρίες, χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια.

3. Για την κατάρτιση προγραμμάτων για τα δημοτικά απόβλητα των άλλων προϊόντων οι Ο.Τ.Α. μέσα σε ένα χρόνο από την έναρξη ισχύος του νόμου υποβάλλουν στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. τις προτάσεις τους μετά από συνεργασία με τους διαχειριστές των προϊόντων και άλλους αρμόδιους φορείς, αναφορικά με το σχεδιασμό της δια-

χείρισης των αποβλήτων των προϊόντων αυτών, καθώς και μελέτη σχετικά με τις μεθόδους οργάνωσης της εναλλακτικής διαχείρισής τους.

4. Κάθε πρόγραμμα εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Εσωτερικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

5. Αν μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού έχουν ήδη καταρτισθεί προγράμματα για ορισμένα προϊόντα σύμφωνα με ειδικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, σε συμμόρφωση με το κοινοτικό δίκαιο (π.χ. μπαταρίες, χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια κ.λπ.), τα προγράμματα αυτά εντάσσονται στις ρυθμίσεις του νόμου αυτού από την έναρξη ισχύος του σε συνδυασμό με τις υφιστάμενες ειδικότερες ρυθμίσεις της νομοθεσίας που τα διέπει με φορέα υλοποίησής τους τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

Άρθρο 16

Όροι και προϋποθέσεις για τη διαχείριση των άλλων προϊόντων

1. Προκειμένου τα άλλα προϊόντα να διακινηθούν στην αγορά εφαρμόζονται ευρωπαϊκά πρότυπα που αναφέρονται στις απαιτήσεις ως προς τη σύνθεση και την επαναχρησιμοποιήσιμη και αξιοποιήσιμη φύση των άλλων προϊόντων.

Αν δεν έχουν θεσπισθεί ευρωπαϊκά πρότυπα οι διαχειριστές των άλλων προϊόντων μπορούν να υποβάλλουν στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μέσα στο πρώτο εξάμηνο από την παρέλευση ενός χρόνου από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού προτάσεις για την κατάρτιση εθνικών προτύπων με βάση τη κριτήρια και τις μεθόδους που περιγράφονται στην παράγραφο 2.1. του άρθρου 6. Οι προτάσεις αυτές μπορούν να αναφέρονται και στη σύναψη συμφωνιών.

2. Τα εθνικά πρότυπα διαχείρισης των άλλων προϊόντων εγκρίνονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

Άρθρο 17

Όροι και προϋποθέσεις για την εναλλακτική διαχείριση άλλων προϊόντων

1. Όσοι προβαίνουν σε διαχείριση άλλων προϊόντων (διαχειριστές), υποχρεώνονται να οργανώνουν συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης των άλλων προϊόντων που αφορούν τη δραστηριότητά τους.

2. Οι διαχειριστές των άλλων προϊόντων προωθούν, κατ' εφαρμογή των προγραμμάτων που προβλέπονται στο άρθρο 15, την πλέον ενδεδειγμένη μέθοδο εναλλακτικής διαχείρισης με την οργάνωση συστημάτων συλλογής, μεταφοράς, προσωρινής αποθήκευσης, αξιοποίησης των αποβλήτων των άλλων προϊόντων, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της υπ' αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α., καθώς και συστημάτων επαναχρησιμοποίησής τους.

3. Οι δημόσιες υπηρεσίες, επιχειρήσεις και οργανισμοί οργανώνουν τη συλλογή των αποβλήτων των άλλων προϊόντων που προέρχονται από τη δραστηριότητά τους.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροτα-

ξίας και Δημόσιων Έργων μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εναλλακτική διαχείριση των άλλων προϊόντων και για την έκδοση του πιστοποιητικού εναλλακτικής διαχείρισης.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. καθορίζονται οι ποσοτικοί στόχοι για την εναλλακτική διαχείριση των προϊόντων, καθώς και τα μέτρα για την επίτευξή τους, όπως η προώθηση εγγυοδοτικού συστήματος κ.ά..

6. Οι υποχρεώσεις των διαχειριστών συσκευασίας που περιγράφονται στο άρθρο 12 εξειδικεύονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. για τους διαχειριστές των άλλων προϊόντων.

Άρθρο 18

Συστήματα πληροφόρησης

Οι διατάξεις του άρθρου 13 (παράγραφοι 1, 2, 4 και 6) εφαρμόζονται αναλογικά και για τα άλλα προϊόντα και τα απόβλητά τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 19

Εθνικό σύστημα πληροφόρησης του κοινού

Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. οργανώνει εθνικό σύστημα πληροφόρησης για τους χρήστες των συσκευασιών και άλλων προϊόντων και ιδιαίτερα τους καταναλωτές, καθώς και για κάθε ενδιαφερόμενο ιδιωτικό ή δημόσιο φορέα που αναφέρεται κυρίως:

- στα προγράμματα διαχείρισης των συσκευασιών ή άλλων προϊόντων,
- στα συστήματα επιστροφής, συλλογής και αξιοποίησης,
- στο ρόλο των χρηστών - καταναλωτών ως παραγόντων συμβολής στην αποτελεσματικότητα της εναλλακτικής διαχείρισης με την ουσιαστική συμμετοχή τους στα συστήματα επιστροφής, συλλογής/διαλογής στην πηγή των χρησιμοποιημένων συσκευασιών ή των αποβλήτων συσκευασίας και άλλων προϊόντων,
- στη σημασία των σημάνσεων στις συσκευασίες που διακινούνται στην αγορά,
- στα αναγκαία στοιχεία για τη διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων και αποβλήτων συσκευασίας και άλλων προϊόντων.

Άρθρο 20

Κυρώσεις

Α. ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

1.α. Κάθε διαχειριστής συσκευασίας και άλλου προϊόντος ο οποίος ασκεί δραστηριότητα ή επιχείρηση κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 12 και 17, καθώς και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται σε εκτέλεση αυτών τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών (3) ετών ή χρηματική ποινή από 100.000 δρχ. μέχρι 1.000.000 δρχ. ή και με τις δύο αυτές ποινές.

β. Αν οι πράξεις αυτές τελεσθήκαν από αμέλεια, οι

δράστες τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι ένα (1) χρόνο ή με χρηματική ποινή 150.000 μέχρι 300.000 δρχ.

2. Αν η ρύπανση ή άλλη υποβάθμιση του περιβάλλοντος προέρχεται από τη δραστηριότητα νομικού προσώπου, το δικαστήριο κηρύσσει «αστικώς υπεύθυνο εις ολόκληρον» για την καταβολή της χρηματικής ποινής και το νομικό πρόσωπο.

3. Οι πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων, οι εντεταλμένοι ή διευθύνοντες σύμβουλοι ανωνύμων εταιριών, οι διαχειριστές εταιριών περιορισμένης ευθύνης, ο πρόεδρος του διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου συνεταιρισμών, καθώς και τα πρόσωπα που ασκούν τη διοίκηση ή τη διαχείριση κοινοπραξιών και άλλων νομικών προσώπων του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα συμπεριλαμβανομένων και των Ο.Τ.Α. έχουν ιδιαίτερη νομική υποχρέωση να μεριμνούν για την τήρηση των διατάξεων του παρόντος νόμου.

Για κάθε πράξη ή παράλειψη του νομικού προσώπου που εμπίπτει στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, τα πρόσωπα αυτά τιμωρούνται ως αυτουργοί ανεξάρτητα από την τυχόν ποινική ευθύνη άλλου φυσικού προσώπου και την αστική ευθύνη του νομικού προσώπου, εφόσον από πρόθεση ή αμέλεια δεν τήρησαν την ιδιαίτερη νομική τους υποχρέωση να μεριμνούν για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού.

4. Όποιος παρεμποδίζει τη διενέργεια ελέγχων από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. κατ' εφαρμογή του άρθρου 24 (παρ. 3 εδάφιο ι'), καθώς και όποιος αρνείται την παροχή στοιχείων ή πληροφοριών ενώ είναι υπόχρεος για την παροχή τους ή παρέχει ψευδείς πληροφορίες ή στοιχεία τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 458 του Ποινικού Κώδικα.

5. Στις περιπτώσεις των παραβάσεων του παρόντος άρθρου παρίσταται χωρίς έγγραφη προδικασία στο ακροατήριο ως πολιτικώς ενάγων το Δημόσιο, οι Ο.Τ.Α. στην περιφέρεια των οποίων διαπιστώθηκε η παράβαση εφόσον το Δημόσιο ή οι Ο.Τ.Α. δεν είναι παραβάτες ανεξάρτητα αν έχουν υποστεί περιουσιακή ζημία, με αίτημα την αποκατάσταση των πραγμάτων στο μέτρο που είναι δυνατή.

B. ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο παραβαίνει τις διατάξεις του νόμου αυτού και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται σε εκτέλεση αυτού, υποχρεούται σε αποζημίωση εκτός αν αποδείξει ότι η ζημία οφείλεται σε ανώτερη βία ή ότι προήλθε από ενέργεια τρίτου που ενήργησε δολίως.

Γ. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

1. Σε κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που παραβαίνει τις διατάξεις του νόμου αυτού και ειδικότερα των άρθρων 6, 7, 8, 9, 11, 12, 16 και 17 και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται με εξουσιοδότησή τους, επιβάλλονται ανεξάρτητα από την αστική ή ποινική ευθύνη του ως διοικητικές κυρώσεις:

α) από τον οικείο Νομάρχη μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. και ύστερα από προηγούμενη ακρόαση του ενδιαφερομένου:

- πρόστιμο για κάθε παράβαση από εκατό χιλιάδες (100.000) μέχρι ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές,
- προσωρινή διακοπή της λειτουργίας της συγκεκριμένης δραστηριότητας για χρονικό διάστημα μέχρι πέντε

ημέρες.

β) Από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ο οποίος από κοινού με τον τυχόν συναρμόδιο Υπουργό μπορούν να επιβάλλουν με κοινή απόφαση, ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. και προηγούμενη ακρόαση του ενδιαφερομένου:

- πρόστιμο για κάθε παράβαση από ένα εκατομμύριο (1.000.000) μέχρι πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δραχμές,

- προσωρινή διακοπή λειτουργίας της συγκεκριμένης δραστηριότητας για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των πέντε ημερών,

- οριστική διακοπή λειτουργίας της συγκεκριμένης δραστηριότητας.

Με την απόφαση επιβολής της διακοπής λειτουργίας μπορεί να προβλέπεται και πρόστιμο από διακόσιες χιλιάδες (200.000) μέχρι ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές για κάθε ημέρα παράβασης της απαγόρευσης.

2. Κατά την επιλογή και επιβολή των παραπάνω κυρώσεων λαμβάνονται υπόψη κυρίως η σοβαρότητα της παράβασης, η τυχόν επαναλαμβανόμενη μη συμμόρφωση στις υποδείξεις των αρμόδιων οργάνων, οι παρόμοιες παραβάσεις στο παρελθόν και ο βαθμός υπαιτιότητας.

3. Πριν από την επιβολή των παραπάνω διοικητικών κυρώσεων μπορεί να χορηγηθεί εύλογη προθεσμία για συμμόρφωση ή να παραταθεί μία μόνο φορά η προθεσμία, αν κριθεί ότι εκείνη που χορηγήθηκε αρχικά δεν ήταν επαρκής.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομικών ύστερα από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., μπορεί να αυξάνονται τα ανώτατα όρια των παραπάνω προστίμων.

5. Η διαδικασία επιβολής των διοικητικών κυρώσεων του παρόντος άρθρου αρχίζει με την έκδοση της απόφασης του αρμόδιου οργάνου που διαπιστώνει τη παράβαση. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται με έγγραφη κλήτευση στον παραβάτη να υποβάλλει τις απόψεις του μέσα σε πέντε ημέρες από την κοινοποίηση της κλήτευσης.

6. Η εκτέλεση των διοικητικών κυρώσεων του άρθρου αυτού, για προσωρινή ή οριστική διακοπή λειτουργίας της δραστηριότητας, γίνεται από την αρμόδια αστυνομική αρχή.

7. Τα πρόστιμα που προβλέπονται στο άρθρο αυτό εισπράττονται από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα «περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων» και αποδίδονται στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. από την αρμόδια Διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παραγράφου.

Δ. Οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο αυτό επιβάλλονται ανεξάρτητα από τις κυρώσεις που προβλέπονται σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, όπως στις ισχύουσες διατάξεις για την προστασία του εμπορικού και βιομηχανικού απορρήτου κ.λπ..

Άρθρο 21 Κίνητρα

Στους διαχειριστές που προβαίνουν σε εναλλακτική

διαχείριση συσκευασιών και άλλων προϊόντων σύμφωνα με τους στόχους, τις απαιτήσεις και τις γενικές αρχές του παρόντος νόμου παρέχονται κίνητρα σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό καθεστώς ενισχύσεων των ιδιωτικών επενδύσεων.

Άρθρο 22 **Καταργούμενες διατάξεις**

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργείται η υπ' αριθ. 31784/954/1990 υπουργική απόφαση «Για τους τύπους συσκευασίας υγρών τροφίμων» (ΦΕΚ 251 Β') καθώς και κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του νόμου αυτού ή ανάγεται σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτόν.

Άρθρο 23 **Μεταβατικές διατάξεις**

1. Οι διαχειριστές των συσκευασιών και οι διαχειριστές άλλων προϊόντων υποχρεούνται μέσα σε οκτώ μήνες ή δεκαοκτώ μήνες αντίστοιχα από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου να υποβάλουν για έγκριση συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών και άλλων προϊόντων, σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 17 και μέσα σε πέντε μήνες από τη λειτουργία κάθε συστήματος να υποβάλλουν σχετική αίτηση στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. για τη χορήγηση του προβλεπόμενου στο άρθρο 9 πιστοποιητικού εναλλακτικής διαχείρισης.

2. Όσες επιχειρήσεις προβαίνουν ήδη σε εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων υποχρεούνται μέσα σε τρεις μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού να το γνωστοποιήσουν στην αρμόδια υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων προκειμένου να λάβουν την προβλεπόμενη έγκριση και το πιστοποιητικό εναλλακτικής διαχείρισης.

3. Οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους 2 και 3 αναφέρονται και στους Ο.Τ.Α. όταν προβαίνουν σε εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών και άλλων προϊόντων.

4. Εφόσον δεν έχουν καταρτισθεί τα προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης που προβλέπονται στα άρθρα 5 και 15, η οργάνωση των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης, καθώς και η χορήγηση των προβλεπόμενων στις προηγούμενες παραγράφους 2 και 3 εγκρίσεων γίνονται στο πλαίσιο υλοποίησης των στόχων του παρόντος νόμου σύμφωνα με τις γενικές αρχές εναλλακτικής διαχείρισης (άρθρο 4) και τις ειδικότερες ρυθμίσεις του νόμου αυτού.

5. Οι απαιτήσεις για την κατασκευή των συσκευασιών ισχύουν για τις συσκευασίες που χρησιμοποιούνται για ένα συγκεκριμένο προϊόν πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

Άρθρο 24 **Εθνικός Οργανισμός Εναλλακτικής Διαχείρισης** **Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.)**

1. Ιδρύεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) με την επωνυμία «Εθνικός Οργανισμός Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊό-

ντων» και το διακριτικό τίτλο «Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.». Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. λειτουργεί χάριν του δημόσιου συμφέροντος και δεν έχει κερδοσκοπικό χαρακτήρα.

Για τις σχέσεις του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. με το εξωτερικό χρησιμοποιείται η επωνυμία στην αγγλική γλώσσα «.....National Organisation for the Alternative Management of Packaging and Other Waste.....» και ο διακριτικός τίτλος «NOAMPOW».

2. Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. εδρεύει στην Αθήνα, έχει πλήρη διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και υπάγεται στον έλεγχο και την εποπτεία του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

3. Σκοπός του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. είναι κατά κύριο λόγο ο σχεδιασμός και η εφαρμογή της πολιτικής για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και των άλλων προϊόντων σύμφωνα με τους στόχους και τις γενικές αρχές του παρόντος νόμου.

Για την επίτευξη του σκοπού του ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων:

- τα προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών και άλλων προϊόντων κατ' εφαρμογή των άρθρων 5 και 15,

- τα εθνικά πρότυπα για τη διαχείριση των συσκευασιών κατ' εφαρμογή του άρθρου 6,

- επί μέρους πρόγραμμα σε περίπτωση υπέρβασης των ποσοτικών στόχων εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών που προβλέπονται στο άρθρο 10,

- παρεκκλίσεις από τους προβλεπόμενους στο άρθρο 10 ποσοτικούς στόχους σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρ. Α4 αυτού,

- την έκδοση κανονισμών σχετικά με τη διαδικασία ανανεώσεων, τροποποιήσεων, αναστολών ή ανακλήσεων των εγκρίσεων των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 7,

- την τροποποίηση του ποσού των ανταποδοτικών τελών που προβλέπονται στα άρθρα 7 (παρ. Β1 ii) και 9 (παρ. 3β).

- σχετικά με τη σήμανση των συσκευασιών κατ' εφαρμογή του άρθρου 11,

- τον καθορισμό ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων για την εναλλακτική διαχείριση άλλων προϊόντων (άρθρο 17 παρ. 4),

- ποσοτικούς στόχους για εναλλακτική διαχείριση άλλων προϊόντων (άρθρο 17 παρ. 5),

- την απαγόρευση ή τον περιορισμό της χρήσης ορισμένων υλικών, την επιβολή χρήσης κάποιας συγκεκριμένης σύνθεσης υλικών ή επαναχρησιμοποίηση ή εγγυοδοσία σύμφωνα με το άρθρο 6 (παρ. Β4).

- την επιβολή των κυρώσεων σύμφωνα με την παρ. Γ (εδάφιο 1β) του άρθρου 20 και στον οικείο Νομάρχη σύμφωνα με την παρ. Γ (εδάφιο 1α) του άρθρου 20.

- τη λήψη των αναγκαίων νομοθετικών και διοικητικών μέτρων για την αποτελεσματικότερη υλοποίηση των στόχων του νόμου,

- προγράμματα επενδύσεων για τη προστασία του περιβάλλοντος προκειμένου να γίνει σχετική χρηματοδότηση από το Δημόσιο ή διεθνείς οργανισμούς.

β) Χορηγεί:

- εγκρίσεις των συστημάτων ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης κατ' εφαρμογή των άρθρων 7 και 17,

- πιστοποιητικά εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευ-

ασιών και άλλων προϊόντων κατ' εφαρμογή του άρθρου 9,

γ) Απευθύνει προς τους διαχειριστές, είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν αιτήματος των οικονομικών παραγόντων ή τρίτου, οδηγίες ή συστάσεις και υποβάλλει προς το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων σχετικές προτάσεις σε θέματα πολιτικής εναλλακτικής διαχείρισης συστημάτων/άλλων προϊόντων.

δ) Γνωμοδοτεί για οποιοδήποτε θέμα παραπέμπεται σε αυτόν από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων σχετικά με την εφαρμογή του νόμου.

ε) Δημιουργεί βάσεις δεδομένων (σύστημα πληροφορικής) για συσκευασίες και άλλα προϊόντα και απόβλητά τους και δημοσιεύει κατάλογο με τα εγκεκριμένα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης και με τους νόμιμους κατόχους σχετικών πιστοποιητικών (άρθρα 12 και 17).

στ) Δημιουργεί σύστημα πληροφόρησης του κοινού κατ' εφαρμογή του άρθρου 18.

ζ) Καταρτίζει και υποβάλει εκθέσεις στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων σχετικά με την εφαρμογή του νόμου.

η) Εκπονεί ή αναθέτει μελέτες και χρηματοδοτεί έρευνες που εξυπηρετούν το σκοπό του.

θ) Οργανώνει τακτικούς και έκτακτους ελέγχους που αναφέρονται:

- στην τήρηση και εφαρμογή των προγραμμάτων εναλλακτικής διαχείρισης (άρθρα 5 και 14),
- στη νόμιμη διακίνηση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων,
- στη νόμιμη χρήση της σήμανσης, καθώς και
- γενικά στην τήρηση των όρων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τις διατάξεις του νόμου.

Οι έκτακτοι έλεγχοι διενεργούνται αυτεπάγγελτα ή κατόπιν καταγγελίας. Είναι δυνατόν να ανατίθεται η διενέργεια μέρους ή του συνόλου των ελέγχων σε επιστημονικές με εξειδικευμένες γνώσεις που θα συνεισφέρουν ουσιαστικά στο έργο αυτό. Στην περίπτωση αυτή ανάθεσης των ελέγχων σε τρίτους η δαπάνη βαρύνει τους διαχειριστές των συσκευασιών και άλλων προϊόντων.

ι) Μετά από καταγγελία εκ μέρους οικονομικών παραγόντων ή τρίτων ή και αυτεπαγγέλτως καλεί τους παραβάτες να παύσουν την παράβαση.

ια) Εκτελεί και εφαρμόζει κάθε είδους εθνικά ή κοινοτικά προγράμματα που του ανατίθενται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων για την υλοποίηση των στόχων του νόμου, με παράλληλη ανάληψη, απορρόφηση και διαχείριση των σχετικών κονδυλίων της Ε.Ο.Κ..

ιβ) Συντονίζει τη δραστηριότητα των άλλων αρμόδιων φορέων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για το σχεδιασμό και την εφαρμογή σχεδίων και προγραμμάτων εναλλακτικής διαχείρισης και παρέχει τη συνδρομή του όταν απαιτείται.

ιγ) Συνάπτει συμφωνίες με ατομικά ή συλλογικά συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών/άλλων προϊόντων για την επίτευξη των στόχων του παρόντος νόμου.

ιδ) Συνεργάζεται με ομοειδή όργανα ή οργανισμούς άλλων χωρών, καθώς και με διεθνείς οργανισμούς για ανταλλαγή πληροφοριών και ενδεχομένως κατάρτιση κοινών προγραμμάτων.

ιε) Οργανώνει συνέδρια και εκπαιδευτικά προγράμματα.

ιστ) Ασκεί τις αρμοδιότητες που ανατίθεται σε αυτόν από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων με ειδική εξουσιοδότηση για την επίτευξη του σκοπού του.

ιζ) Διαχειρίζεται τους πόρους του οργανισμού.

4. Όργανα διοίκησης του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. είναι το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) και ο Γενικός Διευθυντής (Γ.Δ.). Τα όργανα αυτά:

- εισηγούνται την πολιτική της εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών και των άλλων προϊόντων στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθώς και

- μεριμνούν για την επίτευξη των στόχων του νόμου αυτού.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. αποτελείται από μη αμειβόμενα μέλη και συγκροτείται από εκπροσώπους του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, αιρετούς εκπροσώπους των Ο.Τ.Α., εκπροσώπους συλλογικών φορέων, οικολογικών οργανώσεων και οργανώσεων των καταναλωτών.

5. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθορίζονται οι αρμοδιότητες των οργάνων διοίκησης του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., ο αριθμός και οι ιδιότητες, οι γνώσεις και η εμπειρία των μελών των οργάνων αυτών, η διάρκεια της θητείας τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Επίσης ρυθμίζονται θέματα που αναφέρονται:

- στη συγκρότηση και λειτουργία των οργάνων διοίκησης του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.,

- στην οργανωτική διάρθρωση κατά τομέα δράσης του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. και στην κατάσταση του προσωπικού,

- στην οικονομική διαχείριση, στις προμήθειες και σε θέματα διοικητικής μέριμνας.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται οι αποδοχές του Γενικού Διευθυντή του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

7. Ο οργανισμός του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. εγκρίνεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

Με τον οργανισμό αυτό ρυθμίζονται:

α) Η οργάνωση των υπηρεσιών και οι αρμοδιότητές τους.

β) Ο αριθμός των οργανικών θέσεων του προσωπικού και η κατανομή του σε ειδικότητες, καθώς και τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα για την κάλυψη των θέσεων αυτών.

Οι θέσεις του προσωπικού του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. είναι δυνατόν να καλύπτονται και με απόσπαση ή μεταφορά προσωπικού από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και από άλλα Υπουργεία ή Ν.Π.Δ.Δ. μετά από κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού. Η διαδικασία μεταφοράς του προσωπικού καθορίζεται με κοινή απόφαση

των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

8. Πόροι του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. προέρχονται από:

α) Επιχορηγήσεις από το πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

β) Κοινοτικοί πόροι που διατίθενται για την εκπόνηση προγραμμάτων μελετών και ερευνών σχετικά με θέματα που ανάγονται στους σκοπούς του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

γ) Ανταποδοτικά τέλη για την έγκριση των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης και σχετικών πιστοποιητικών (άρθρα 7 και 9 του παρόντος).

δ) Πρόσοδοι από την εκμετάλλευση περιουσιακών στοιχείων από επιχορηγήσεις ελληνικών και ξένων οργανισμών και από δωρεές ή κληρονομίες.

ε) Επιχορηγήσεις (τακτικές και έκτακτες) από το Ειδικό Ταμείο Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Πολεοδομικών Σχεδίων (Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ.).

ζ) Τα πρόστιμα από διοικητικές κυρώσεις (άρθρο 20 του παρόντος).

η) Ειδικές εισφορές και χρηματοδοτήσεις από δημόσιες επιχειρήσεις, άλλους δημόσιους φορείς, διεθνείς οργανισμούς, ιδιωτικές επιχειρήσεις ή ιδιώτες κ.λπ..

θ) Μέρος των εσόδων του άρθρου 18 του νόμου 2052/1992 (ΦΕΚ 94 Α΄) που αποδίδονται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων το οποίο καλύπτει το 1/3 του λειτουργικού προϋπολογισμού και καθορίζεται κάθε χρόνο με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομικών. Με όμοια απόφαση καθορίζεται επίσης και ο τρόπος και η διαδικασία απόδοσης και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

ι) Οι εισπράξεις από εκδόσεις, καθώς και από τις εν γένει δραστηριότητες του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

Οι υπό στοιχεία α΄ και θ΄ πόροι παύουν να υφίστανται μετά την πάροδο διετίας από την έναρξη λειτουργίας του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

Οι πόροι του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. διατίθενται για τις δαπάνες λειτουργίας του και για τη μερική ή ολική χρηματοδότηση μελετών, προγραμμάτων, έργων ή δραστηριοτήτων δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων ή Ο.Τ.Α. για την επίτευξη των στόχων του νόμου.

9. Οι δαπάνες για την εκπλήρωση του σκοπού του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. πραγματοποιούνται σύμφωνα με τον οικονομικό κανονισμό του που καταρτίζεται από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. και εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

10. Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. έχει τα δικονομικά προνόμια του Δημοσίου. Τα προνόμια του Δημοσίου έχει και στην αναγκαστική εκτέλεση και ιδίως εκείνα που αφορούν κατάταξη σε πλειστηριασμό ή πτώχευση.

11.1. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. οι αρμοδιότητες που ανατίθενται σε αυτόν με τον παρόντα νόμο ασκούνται από την Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Για τον σκοπό αυτόν συστήνεται στη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος Γραφείο Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών/άλλων προϊόντων υπαγόμενο στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού. Στο Γραφείο αυτό ανατίθεται η εποπτεία και

ο έλεγχος εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος νόμου.

11.2. Για τη στελέχωση του Γραφείου αυτού συνιστώνται δύο (2) θέσεις γραμματείας του κλάδου (ΔΕ) Διοικητικού και τρεις (3) θέσεις ειδικού επιστημονικού - τεχνικού προσωπικού κατά το άρθρο 25 (παρ. 2) του ν.1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α΄) στα θέματα που πραγματεύεται ο παρών νόμος. Για την υποστήριξη του έργου του ως άνω Γραφείου συστήνεται Επιτροπή Παρακολούθησης της Εναλλακτικής Διαχείρισης (Ε.Π.Ε.Δ.) η οποία συγκροτείται από δεκαεπτά (17) μη αμειβόμενους υπαλλήλους των Υπουργείων Ανάπτυξης (1), Οικονομικών (1), Εθνικής Οικονομίας (1), Γεωργίας (1), Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων (1), Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (1), Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. (1), Ε.Ν.Α.Ε. (1), δύο εκπροσώπους των διαχειριστών των συσκευασιών/άλλων προϊόντων κατά περίπτωση, τέσσερις εκπροσώπους παραγωγών πρώτων υλών, έναν εκπρόσωπο των διακινητών, έναν εκπρόσωπο των οικολογικών οργανώσεων και έναν εκπρόσωπο συνδέσμων των καταναλωτών. Τα μέλη της ως άνω επιτροπής προτείνονται από τους φορείς που εκπροσωπούν και ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Με την ίδια διαδικασία αντικαθίστανται τα μέλη της Επιτροπής.

11.3. Η θητεία των μελών της επιτροπής διαρκεί μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. σύμφωνα με την παράγραφο 12 του άρθρου αυτού. Στην επιτροπή προεδρεύει ο εκάστοτε εκπρόσωπος του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Η επιτροπή συγκαλείται σε τακτά διαστήματα κάθε μήνα με μέριμνα του Γραφείου της Εναλλακτικής Διαχείρισης της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος ή εκτάκτως εφόσον το ζητήσει ο πρόεδρος ή το 1/3 των μελών της. Με την ίδια ως άνω απόφαση καθορίζεται ο τρόπος σύγκλησης των μελών ο τρόπος και η διαδικασία λήψης αποφάσεων και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εκτέλεση του έργου της επιτροπής.

11.4. Η επιτροπή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων:

- προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών και άλλων προϊόντων κατ' εφαρμογή των άρθρων 5 και 15,

- εθνικά πρότυπα για τη διαχείριση των συσκευασιών (άρθρο 6 παρ. 1),

- παρεκκλίσεις από τους προβλεπόμενους στο άρθρο 10 ποσοτικούς στόχους σύμφωνα με την παρ. 4 αυτού,

- τη σήμανση των συσκευασιών,

- τη χορήγηση ή μη των εγκρίσεων συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης κατ' εφαρμογή των άρθρων 7, 8 και 17,

- τη χορήγηση ή μη των Πιστοποιητικών Εναλλακτικής Διαχείρισης (άρθρο 9),

- την επιβολή κυρώσεων σύμφωνα με το άρθρο 20,

- τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου.

β) Γνωμοδοτεί για κάθε θέμα που παραπέμπεται από τη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων σχετικά με την εφαρμογή του νόμου.

γ) Μετά από καταγγελία εκ μέρους οικονομικών παραγόντων ή τρίτων ή αυτεπαγγέλτως καλεί τους παραβάτες να παύσουν την παράβαση.

δ) Επιβλέπει τη δημιουργία βάσης δεδομένων για τις συσκευασίες/άλλα προϊόντα και δημοσιεύει κατάλογο με τα εγκεκριμένα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης και με τους κατόχους των Π.Ε.Δ..

ε) Συνεργάζεται με ομοειδή όργανα ή οργανισμούς άλλων χωρών.

12. Μετά την έναρξη λειτουργίας του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. το Γραφείο Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και άλλων προϊόντων εξακολουθεί υφιστάμενο με τη στελέχωση που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο 11 με αρμοδιότητα τον έλεγχο και την εποπτεία του έργου του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.. Η προβλεπόμενη στην ίδια ως άνω παράγραφο Επιτροπή Παρακολούθησης της Εναλλακτικής Διαχείρισης (Ε.Π.Ε.Δ.) καταργείται.

Άρθρο 25

Πριν από την έκδοση των αναφερόμενων στις παραγράφους 5 και 7 του άρθρου 24 προεδρικών διαταγμάτων, υποβάλλεται υποχρεωτικά από την Ε.Π.Ε.Δ., μετά πάροδο δεκαοκτώ (18) μηνών από την έναρξη της λειτουργίας της, στους αναφερόμενους στις παραπάνω παραγράφους Υπουργούς, ειδική μελέτη ως προς τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

Αθήνα, 19 Ιουλίου 2001

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

Άρθρο 26 **Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

**ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

**ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ**

Γ. Παπαντωνίου

Β. Παπανδρέου

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Ν. Χριστοδουλάκης

Γ. Ανωμερίτης

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ**

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Κ. Λαλιώτης

Μ. Σταθόπουλος

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΖΑΜΠΟΥΝΙΔΗΣ

